

40-dan artıq dövlət və hökumət başçısı, 15 parlament sədri...

2019-cu ildə Azərbaycanın beynəlxalq mövqeləri daha da möhkəmləndi

Prezident İlham Əliyevin və ölkə rəhbərliyində təmsil olunan digər şəxslərin xarici ölkələrə səfərləri ilə yanaşı, ayrı-ayrı ölkələrin də rəhbərləri 2019-cu ildə Azərbaycana səfərlər ediblər. Bu səfərlərin hər biri ikitərəfli əlaqələrin inkişafına tökan verməklə yanaşı, Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sistemindəki yüksək mövqeyinin əsas göstəricilərindən biridir.

Ötən il Azərbaycana gələn ilk dövlət başçısı Zimbabve Prezidenti Emmerson Mnangagwa olub. Yanvarın 19-da onunla görüşən Prezident İlham Əliyev ticarət münasibətlərimizin genişləndirilməsi üçün imkanları, həmçinin siyasi sahədə qarşılıqlı fəaliyyətə aid məsələlərin nəzərdən keçirilməyini bildirdi. Dövlət başçısı bu səfəri münasibətlərin inkişafı üçün məsələlərin müzakirəsi baxımından çox əla imkan kimi dəyərləndirib.

Azərbaycanın yaxın qonşuluq və strateji əməkdaşlıq münasibətlərində olduğu ölkələrdən biri Gürcüstandır. Azərbaycan dövləti bu siyasi-ətərdən irəli gələrək Gürcüstanın ən çətin zamanlarında ona dəyərli yardımını, yardımını əsirgəməyib. 2019-cu il fevralın 27-də Azərbaycana səfər edən Gürcüstanın yeni Prezidenti Salome Zurbəişvili

vilinin Bakıda Prezident İlham Əliyevlə görüşü, apardığı danışıqlar, Azərbaycanla əlaqələrə böyük önəm vermələrini bəyan etməsi iki ölkə arasında münasibətlərin bundan sonra da yüksələn xətlə inkişaf edəcəyini göstərdi.

Martın 14-16-da Bakıda Prezident İlham Əliyevin himayəsi və Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə VII Qlobal Bakı Forumu keçirilib. "Dünyanın yeni xarici siyasəti" mövzusunda keçirilən forumda hazırda fəaliyyətə olan 5 prezident, 1 baş nazir, 2 baş nazirin müavini, 42 sabiq nazir, çoxsaylı analitiklər, jurnalistlər, gənc liderlər, ümumilikdə 55 ölkədən 500-dən çox nümayəndə iştirak etdi.

Həmin gün Prezident İlham Əliyev tədbirdə iştirak edən Əfqanıstan İslam Res-

publikasının Prezidenti Məhəmməd Əşrəf Qani, Albaniya Prezidenti Ilir Meta, Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin üzvü Şefik Caferović, Moldova Prezidenti İqor Dodon, Monteneqro Prezidenti Milo Cukanoviç və Bolqarıstanın Baş naziri Boyko Borisov ilə görüşüb. Görüşlərdə ölkələrimiz arasında ikitərəfli və çoxtərəfli münasibətlərin inkişafından məmnunluq ifadə olunub, tərəfdaşlıq əlaqələrinin müxtəlif sahələrdə genişləndirilməsinin önemi vurğulanıb, əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycanın yaxın siyasi və iqtisadi münasibətlərdə olduğu ölkələrdən biri də Polşadır. Ötən il mayın 31-də Polşa Prezidenti Andrey Duda Azərbaycanın Andrey Duda Azərbaycanın rəsmi səfəri əlaqələrinin yüksək səviyyədə olduğunu göstərdi. Səfər zamanı Prezident İlham Əliyevlə görüşdə ölkələrimiz arasında münasibətlərin müxtəlif sahələrdə uğurlu inkişaf etdiyi qeyd olundu. Əlaqələrimizin daha da genişləndirilməsi üçün yaxşı imkanların olduğu vurğulandı. Polşa Prezidenti Andrey Duda Azərbaycanla rəsmi səfərinin ikitərəfli münasibətlərin genişlənmə-

sinə töhfə verəcəyinə əmin olduğunu bildirdi.

Səfər zamanı iki ölkə arasında "Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi ilə Polşa Respublikasının bitki mühafizəsi və toxumçuluq üzrə Dövlət Müfəttişliyi arasında fitosanitariya sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu", "Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi ilə Polşa Respublikasının Kənd Təsərrüfatı və Kəndin İnkişafı Nazirliyi arasında əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu" və "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Polşa Respublikası Hökuməti arasında məxfi məlumatların mübadiləsi və qarşılıqlı mühafizəsi haqqında Səziş" imzalandı. Həmçinin səfər zamanı biznes forum və Polşa memarlarının ziyarətinə həsr edilən lövhələrin açılış mərasimi keçirilib.

Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlığın geniş bazası var. Bu əməkdaşlığın genişləndirilməsi istiqamətində ötən il də irəliləyiş müşahidə olunub. İyulun 9-da Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Donald Tusk Azərbaycanla rəsmi səfəri zamanı Avropa-Avropa İttifaqı münasibətlərinin qarşılıqlı maraqlar əsasında inkişaf etdiyini göstərdi. Bir daha təsdiq olundu ki, ölkəmiz Al üçün etibarlı və məsuliyyətli tərəfdaşdır. Ona görə Al Şurasının prezidenti Donald Tusk Azərbaycanla Avropa İttifaqının münasibətlərinin intensivləşdiyini bildirdi. "Azərbaycan qənaətdir. Ölkəniz özündə ənənə və müasirliyi birləşdirir. Bu günün mürəkkəb coğrafi vəziyyətində Səziş strategiyinizə görə Siz həm Şərqi, həm də Qərbi doğru baxırsınız. Əvvəllər də qeyd etdiyim kimi, cənab Prezident, Avropa İttifaqı Azərbaycanı suverenliyi, müstəqilliyini və ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir. Avropa İttifaqı və Azərbaycan hər il bir-birinə yaxınlaşır. Münasibətlərimiz intensivləşib və mənim bugünkü səfərim buna aydın işarədir".

Oktyabrın 14-15-də Bakıda Türkdillil Dövlətlər Əməkdaşlıq Şurasının (TDƏŞ) VII Zirvə Görüşü keçirildi. TDƏŞ-in yaradılması ilə bağlı, Naxçıvan sazişinin 10-cu ildönümünə təsadüf edən Zirvə görüşü türk dövlətləri arasında əməkdaşlığın daha da dərinləşməsi istiqamətində yeni mərhələnin əsasını qoydu.

Ardı 3-cü səh.

Prezident İlham ƏLİYEV:

"Azərbaycan əksər ölkələrlə səmərəli, işgüzar, ikitərəfli münasibətlər qurub"

Bizim beynəlxalq mövqelərimiz möhkəmlənir. Azərbaycan bu gün əksər ölkələrlə səmərəli, işgüzar, ikitərəfli münasibətlər qurub. Bir çox hallarda Azərbaycan çoxtərəfli əməkdaşlıq formatının təşəbbüsçüsüdür. Qonşu dövlətlərlə əlaqələrimiz yeni mərhələyə qədəm qoyub. Hər bir ölkə üçün qonşularla münasibətlərin inkişafı xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Çox şadam ki, biz qonşu ölkələrlə səmərəli, işgüzar, qarşılıqlı hörmət əsasında münasibətlər qura bilmişik.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir" çoxilliyinin yenidən çapdan çıxmış 93-cü kitabında yer alan bu fi-

kirlər dövlətimizin başçısının 2019-cu ildə Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrikində yer alıb.

Akademik Ramiz Mehdiyev buraxılışına məsul olduğu çoxilliyin növbəti kitabındakı materiallar 2019-cu ilin fevral-mart aylarını əhatə edir.

Çoxilliyin 93-cü kitabına Prezident İlham Əliyevin ölkəmizə rəsmi səfərə gəlmiş Gürcüstan Prezidenti Salome Zurbəişvili ilə görüş və danışıqlarına dair informasiyalar, dövlət başçılarının mətbuata bəyanatlarının mətnləri daxil edilib.

Ardı 2-ci səh.

Omanın Sultanı Əlahəzrət Heytəm bin Tariq Al Səid

Əlahəzrət!

Görməli dövlət xadimi, Omanın Sultanı Əlahəzrət Qabus bin Səidin vəfatı xəbəri məni olduca kədərləndirdi.

Bu ağır itki ilə əlaqədar Sizə, ailənizin bütün üzvlərinə, dost Oman xalqına öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznə başsağlığı verirəm.

Allah rəhmət oləsin!

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 11 yanvar 2020-ci il

Ardı 3-cü səh.

Azərbaycan Türkiyənin qaz idxal etdiyi ölkələr sırasında ön yerdədir

Türkiyənin Enerji Bazarını Tənzimləmə Təşkilatının (EPDK) məlumatına görə, keçən ilin oktyabr ayında qardaş ölkə Azərbaycandan 932 milyon kubmetr təbii qaz idxal edib. İdxal olunan qazın həcmi sentyabr müqayisədə 113 milyon kubmetr artıb. Beləliklə, həmin vaxt Azərbaycan Türkiyənin ən çox qaz idxal etdiyi ölkələr sırasında birinci olub.

İlin sonlarında istismara verilən Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBK) "Şahdəniz" qazını Gürcüstan-Türkiyə sərhədində çatdırır. Kəmərin Azərbaycan hissəsi 443, Gürcüstan hissəsi 248 kilometrdir. Səngəçaldan başlanan bu xətt Gürcüstan-Türkiyə sərhədində ona qoşulan 280 kilometrlik əlavə hissə ilə Ərzurumadək uzanır və bütövlükdə Bakı-Tbilisi-Ərzurum kəmərinə yaraşır.

Keçən ilin 9 ayında CQBK və genişləndirilmiş CQBK-nın birgə gündəlik orta ötürüclük gücü 28 milyon kubmetrdən çox olub.

Ardı 3-cü səh.

Qeyri-neft məhsullarının ixracı artmaqda davam edir

Həyata keçirilən dərin iqtisadi islahatlar qeyri-neft sektorunun inkişafının təmin olunmasında mühüm rol oynamaqda davam edir. Bu sektora çalışan sahibkarlara verilən dövlət dəstəyi qeyri-neft məhsullarının ixracını artırır. Bunun nəticəsidir ki, hər il xarici ticarət dövriyyəsində ixracatda qeyri-neft məhsullarının çəkisi hom çeşidində, həm də dəyərinə görə yüksəlir. Bu baxımdan ötən il də istisna olmamışdır.

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin "İxrac İcmalı"nın ötən ilin dekabr sayında bildirilir ki, keçən ilin yanvar-noyabr ayları ərzində ölkəmizin ixracı 18,3 milyard dollar təşkil edib ki, bu da 2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 365 milyon dollar çoxdur. Bu müddət ərzində qeyri-neft sektoruna aid məhsullar ixrac edilib. 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ötən ilin 11 ayında Rusiyaya 12, Türkiyəyə 13, İsviçraya 33, Gürcüstana 29 və Ukraynaya 27 faiz qeyri-neft məhsulları ixracı artıb.

Ardı 3-cü səh.

Ölkəmizdə payızlıq əkinlərin kosmosdan yoxlanılmasına başlanılıb

Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sistemində (EKTİS) payızlıq əkinlərə dair bəyan edilmiş məlumatların yoxlanılması prosesi başlanılıb. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən EKTİS-də yoxlamalar üç istiqamətdə aparılır.

Torpaq üzərində mülkiyyət hüququnu təsdiq edən sənədlərin yoxlanılaraq təsdiq edilməsi aidiyyəti qurumların müvafiq elektron sistem-

ləri ilə inteqrasiyası, sənədlərin əsl və ya xud aidiyyəti orqana sorğu verilməsi əsasında həyata keçirilir. Torpaq sənədlərinin yoxlanılması

EKTİS-də qeydiyyatdan keçmiş bütün fermerləri əhatə edir.

Peyk şəkillərindən, məsafədən zondlama metodları və digər stasionar vasitələrdən istifadə etməklə kənd təsərrüfatı yoxlamaları aparılır. Nazirliyin Coğrafi Məlumatlar Bazasına daxil edilmiş ortofotolar, müxtəlif vektorizasiya məlumatları, "Azərkosmos"dan alınmış peyk şəkilləri, layihələrin nəticələri, məsafədən zondlama metodları peyk yoxlamalarının əsasını təşkil edir. Nazirlik tərəfindən pilot seçilmiş 4 rayonun 4 kəndi üzrə həm sənəd, həm də peykdən əkin vəziyyətinin yoxlamaları yekunlaşdırılıb. Monitoring zamanı uyğunsuzluq şübhəsi doğuran sənədlərə dair bildirişlər göndəriləcək və həmin ərazilərdə yerində yoxlamalar aparılacaq.

Ardı 3-cü səh.

Prezident İlham ƏLİYEV: “Azərbaycan əksər ölkələrlə səmərəli, işgüzar, ikitərəfli münasibətlər qurub”

Əvvəli 1-ci səh.

Nəşrdə Azərbaycan Prezidentinin Böyük Britaniya, Türkiyə, İtaliya, Səudiyyə Ərəbistanı, Rusiya, İran və digər dövlətlərin, Avropa Komissiyasının, ATƏT-in, Dünya Bankının, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının yüksək vəzifəli nümayəndələrinin qəbul etməsi barədə materiallar verilib. Dövlət başçısı bütün görüş və danışıqlarda diqqəti Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə yönəldib, dünya ictimaiyyətinə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normaları və prinsipləri çərçivəsində həllinə dəstək verməyə çağırıb.

Oxucu bu kitabda Prezident İlham Əliyevin mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin bir qrupu ilə görüşünə dair informasiyalar, “Cənub qaz dəhlizi” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısında, VII Qlobal Bakı Forumunda söylədiyi nitqlərin mətnləri ilə tanış ola bilər.

Ağsu və Şamaxı rayonlarında baş vermiş zəlzələnin fəsadlarının aradan qaldırılması ilə bağlı dövlət başçısının həmin rayonlara, habelə Beyləqana, Sumqayıta səfərləri, müxtəlif infrastruktur obyektlərinin açılışında iştirakı, ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşləri haqqında xəbərlər də yeni nəşrə daxil edilib.

Kitabda “Qeydlər”, “Şəxsi adlar”, “Coğrafi adlar” göstəriciləri verilib.

“Azərneşr” tərəfindən buraxılan 93-cü kitabın hazırlanmasında Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) materiallarından istifadə olunub.

Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun növbəti iclası keçirilib

Fərhad Abdullayevin sədrliyi ilə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun xüsusi konstitusiyaya icraatı qaydasında növbəti açıq məhkəmə iclası keçirilib.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, iclasda Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 430.4-cü maddəsi ilə nəzərdə tutulan inzibati xətalara münasibətdə həmin Məcəllənin 38.1-ci maddəsinin inzibati tənbeh vermə müddətləri baxımından şərh edilməsinə dair Şəki Apelyasiya Məhkəməsinin müraciəti əsasında konstitusiyaya icrasına baxılıb.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu iş üzrə hakim C.Qarayevlə məruzəsinə, maraqlı subyektlərin nümayəndələrinin və mütəxəssislərin çıxışlarını, ekspertin rəyini dinləyib, işin materiallarını araşdırıb müzakirə edərək qərar qəbul edib.

Qərarla deyilir ki, məhkəmələr Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 430.4-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş əməlin törədildiyini müəyyən edərkən nəzərə almalıdırlar ki, “Azərbaycan Respublikasının rezidentlərinin xarici valyutada, habelə qeyri-rezidentlərin milli və xarici valyutada əməliyyatlarının aparılması Qaydaları” ilə müəyyən edilmiş müddət ərzində mallar idxal edilmədikdə, işlər görülmədikdə və ya xidmətlər göstərilmədikdə, habelə ödənilmiş məbləğ geri qaytarılmadıqda, növbəti gün inzibati xətanın törədilməsi günü hesab edilir. Bu halda Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 38.1-ci maddəsinə əsasən inzibati tənbeh, inzibati xətanın törədildiyi gündən ən gec üç ay keçənədək verilib bilər.

Məhkəmələr Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 430.4-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş məsuliyyət tədbirlərini tətbiq edərkən inzibati xətanı törədən şəxsin təqsirini Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin tələblərinə uyğun müəyyən etməli, bu işlərə həmin Məcəllənin 111.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müddətlərə ciddi riayət etməklə məhbəsdirlər.

Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir, qətidir, heç bir orqan və ya şəxs tərəfindən ləğv oluna, dəyişdirilə, yaxud rəsmi təfsir edilə bilməz.

Yeni Azərbaycan Partiyasının rayon və şəhər təşkilatlarının ümumrespublika müşavirəsi keçirilib

Yanvarın 11-də Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) rayon və şəhər təşkilatlarının ümumrespublika müşavirəsi keçirilib.

Yeni Azərbaycan Partiyasının mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, müşavirədə çıxış edən Baş Nazirin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyasının sədr müavini-icra katibi Əli Əhmədov Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasət nəticəsində Azərbaycanın dinamik inkişaf etdiyini, bütün sahələr üzrə mühüm nailiyyətlərin qazanıldığını diqqətə çatdırıb.

Əli Əhmədov bildirib ki, dövlət başçısının rəhbərliyi ilə müasir dövrün çağırışları ilə səsleşən islahatlar həyata keçirilib və xalqımız, cəmiyyətimiz bu islahatları dəstəkləyir. Hazırda ölkəmizin mühüm siyasi hadisə ətrafında olduğunu deyən YAP-in sədr müavini fevralın 9-da Azərbaycanda parlament seçkilərinin keçirilməsinə qəddər qərar verdi. Onun sözlərinə görə, böyük seçki təcürübünə malik Yeni Azərbaycan Partiyası bu seçkilərə ciddi şəkildə hazırlaşmışdır. Müşavirədə parlament seçkiləri kampaniyası ilə əlaqədar partiyanın rayon və şəhər təşkilatlarına müvafiq tövsiyə və tapşırıqlar verilib.

Müdafiə naziri: “Azərbaycan Ordusunun sərəncamında olan silahlar düşmən üzərində qələbəni tam təmin etməyə imkan verir”

Yanvarın 11-də Mərkəzi Komanda Məntəqəsində Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi altında nazir müavinləri, qoşun növləri komandanları, baş idarə, idarə və xidmət rəislərinin iştirakı, eləcə də videobağlantı vasitəsilə cəbhə bölgəsində yerləşən birlik, birləşmə komandirləri və digər mesul zabitlərin də cəlb olunması ilə xidməti müşavirə keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, nazir Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin Azərbaycan Ordusu qarşısında qoyduğu müvafiq tapşırıqları komandirlərinin həyata keçirməsinə diqqətə çatdırıb, döyüş hazırlığının daha da yüksəldilməsi məqsədilə cari ildə müxtəlif səviyyələrdə döyüş atışığı təlim və praktiki məşqlərin sayının və effektivliyinin artırılmasını əmr edib.

Nazir döyüş hazırlığını təmin edən müxtəlif ixtisaslı hərbi qulluqların peşəkar hazırlığını keyfiyyətli təşkil məqsədilə müvafiq tə-

lim-maddi bazanın təkmilləşdirilməsi, bu kateqoriyadan olanlarla mütəmadi toplantıların keçirilməsi, qoşunların davamlı və dayanıqlı idarə olunmasını vəzifəyətini müəyyən etməyə diqqətə çatdırıb, döyüş hazırlığının daha da yüksəldilməsi məqsədilə cari ildə müxtəlif səviyyələrdə döyüş atışığı təlim və praktiki məşqlərin sayının və effektivliyinin artırılmasını əmr edib.

Cəbhədəki mövcud əməliyyat şəraitini təhlil edən Müdafiə naziri Əli Əhmədov Azərbaycan Ordunun və düşmənle təmas xəttində yerləşən

digər hərbi hissələrin döyüş qabiliyyətini yüksək qiymətləndirərək, cari ildə də bu istiqamətdə görüləcək tədbirlərin əhəmiyyətini xüsusi vurğulayıb. Azərbaycan Ordusunun sərəncamında olan silahların düşmən üzərində qələbəni tam təmin etməyə imkan verdiyini deyən nazir Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələrinin ehtimal olunan aktivliyinin qarşısını dərhal və daha üstün silahların tətbiq edilməsi ilə alınması məqsədilə aдекват tədbirlər görülməsini tapşırıb. Müdafiə naziri qış mövsümü ilə əlaqədar əsgər yataq-

xanaları və digər obyektlərin qızdırılmasının təmin olunması, hərbi qulluqçular, o cümlədən gənc əsgərlərin daim tibbi nəzarətdə saxlanılması məqsədilə profilaktiki tədbirlərin görülməsi və şəxsi heyətin meişət şəraitinə xüsusi diqqət yetirilməsi ilə bağlı müvafiq vəzifəli şəxslərə tapşırıqlar verib.

Ötən ildə hərbi qulluqçuların xidməti fəaliyyətinin və onların ailə üzvlərinin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə xeyli sayda hərbi obyektlərin istifadəyə verildiyini, bu işlərin cari ildə də da-

vam etdiriləcəyini nəzərə çatdıran Müdafiə naziri Ali Baş Komandanın tapşırığına əsasən 2021-ci ildə daxil olmaqla, Azərbaycan Ordusunun bütün infrastrukturunun yenilənməsi prosesinin tam başa çatdırılacağını bildirib.

Müavirənin sonunda Müdafiə naziri 20 Yanvar faciəsinin otuzuncu ildönümü haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin imzalandığı sərəncamın tələblərindən irəli gələn tapşırıqların icrasına əlaqədar hərbi hissələrin istifadəyə verilməsi ilə bağlı müvafiq göstərişlər verib.

Maddi-Texniki Təminat Baş İdarəsinin yeni ərzaq anbarlarının açılışı olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin göstərişinə əsasən şəxsi heyətin təchizat, təminat və sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə hərbi hissə və obyektlərdə tikinti işləri davam etdirilib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, nazir general-polkovnik Zakir Həsənov və nazirliyin digər rəhbər heyəti

Maddi-Texniki Təminat Baş İdarəsinin yeni ərzaq anbarlarının açılışında iştirak ediblər.

Müdafiə nazirinin inzibati və texniki ərazilərdə mövcud olan tikililər və inkişaf

planı haqqında məlumat verilib. Bildirilib ki, burada ərzaq məhsullarının saxlanması üçün soyuducu sistemlə təchiz olunmuş hər biri 500 tonluq bir

neçə yeni anbar inşa edilib. Bundan başqa, Müdafiə nazirinin cəbhəboyu zonaya yaxın ərazilərdə ərzaq anbarlarının tikintisinin davam etdirilməsi barədə məruzə olunub.

Müdafiə naziri Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinin ilboyu təzə və yüksək kalorili qida ilə təmin olunması, hərbi hissələrin ərzaq təminatına nəzarətin gücləndirilməsi, ərzaq məhsullarının daha keyfiyyətli saxlanması və hərbi qulluqçuların sosial-məişət şəraitinin daha da yaxşılaşdırılması ilə əlaqədar müvafiq tapşırıqlar verib.

Azərbaycanın BMT yanında daimi nümayəndəsi Təhlükəsizlik Şurasında debatlarda Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü barədə danışıb

BMT-nin Nizamnaməsinə müvafiq olaraq, dövlətlərin öz üzərinə götürdüyü öhdəliklərinin vicdanla yerinə yetirilməsi və beynəlxalq hüququn prinsiplərinə ciddi riayət edilməsi beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin qorunub saxlanması üçün müstəsna əhəmiyyət kəsb edir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın BMT yanında daimi nümayəndəsi Yaşar Əliyev cümə günü BMT Təhlükəsizlik Şurasında keçirilən, beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin qorunub saxlanması naminə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinin prinsiplərinə riayət edilməsinə həsr olunmuş açıq debatlarda çıxışında bu barədə danışıb.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinin qəbul edilməsinin 75-ci ildönümünə həsr edilmiş debatlar bu ay BMT Təhlükəsizlik Şurasının sədr vəzifəsinin icrasına başlanmış Vyetnam Sosialist Respublikasının təşəbbüsü ilə keçirilib.

Qoşulmama Hərəkatının nümayəndəsi qismində çıxış edən Yaşar Əliyev Vyetnam BMT Təhlükəsizlik Şurasının sədr vəzifəsinə başlaması münasibətilə təbrik edib və Vyetnamın Baş Nazirinin müavini və Xarici İşlər naziri Fam Bin Mine Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinin prinsiplərinə riayət edilmə-

si mövzusunda konseptual qeydin təqdim edilməsinə görə minnətdarlığını bildirib.

Azərbaycanlı diplomat çıxışında qeyd edib ki, silahlı münaqişələr, təcavüzkar ekspansionist siyasət, terrorizm, separatizm, transmilli müstəşkil cinayətkarlıq və ekstremizm, habelə insan haqlarının pozulması, maliyyə böhranları və ətraf mühitin vəziyyətinin pisləşməsi bütün dünyada milyonlarla insanın həyatına mənfi təsir göstərərək davam edir.

O bildirib ki, Qoşulmama Hərəkatı multilateralizmin dəstəklənməsinə tərəfdardır. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinin və “2030-cu ilədək olan dövr üçün davamlı inkişaf sahəsində Gündəliyin” əsasını təşkil edən multilateralizm və beynəlxalq əməkdaşlıq dəyərlərinin qorunub saxlanması və möhkəmlənməsi Birləşmiş Millətlər Təşkilatının üç əsas elementi - sülh və təhlükəsizlik, inkişaf və insan haqlarının təşviqi və dəstəklənməsi üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Yaşar Əliyev qeyd edib ki, Qoşulmama Hərəkatının 2019-cu il oktyabrın 25-26-da Bakıda keçirilməsi və “Bandung Prinsiplərini rəhbər tutmaqla müasir dünyanın çağırışlarına birgə və adekvat cavab verilməsinə təminat etmək” mövzusunda həsr edilmiş XVIII Zirvə Görüşündə Hərəkatın üzüvü olan ölkələrin dövlət və hökumət başçıları Birləşmiş Mil-

lletlər Təşkilatının Nizamnaməsinin məqsəd və prinsiplərinin, habelə sülhün və təhlükəsizliyin qorunub saxlanması və möhkəmlənməsi, hüququn aliyyətinin, iqtisadi inkişafın və sosial tərəqqinin, hamı üçün insan haqlarının dəstəklənməsi üçün zəruri olan beynəlxalq hüquq normaları və prinsiplərinin əsaslandırılması olmasını bir daha təsdiq etdirir.

Y.Əliyev vurğulayıb ki, Qoşulmama Hərəkatı tərkisilahlı və beynəlxalq təhlükəsizlik sahəsində yaranmış müəkkəb vəziyyətlə əlaqədar bir daha özünün daimi narahatlığını bildirir. Bununla əlaqədar, Qoşulmama Hərəkatı tərkisilahlı və nüvə silahının yayılmamasına nail olma üçün indiki vəziyyətdən çıxmağa yönəlməli sayılır bərpə etməyə çağırır. Qoşulmama Hərəkatı nüvə silahının hər hansı şəkildə tətbiqi zamanı fəlakətli humanitar nəticələrə əlaqədar dərindən narahatlığını bildirir və bu baxımdan bir daha təsdiqləyir ki, bütün dövlətlər beynəlxalq hüququn, o cümlədən beynəlxalq humanitar hüququn normalarına həmişə riayət etməlidirlər.

Azərbaycanlı diplomat deyib ki, hər bir dövlət özünün beynəlxalq münasibətlərində hər hansı dövlətin ərazi bütövlüyünü pozmaq üçün və ya onun siyasi müstəqilliyinə qarşı güc tətbiq etməkdən və ya güc tətbiq edilməyə imkan verməkdən çəkinməlidir. Bu cür güc tətbiq etmək

və ya güc tətbiq ediləcəyi ilə hədələmək beynəlxalq hüququn və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinin pozulması deməkdir, heç bir halda qanuni hesab edilməməlidir və beynəlxalq problemlərin nizamlanması vasitəsi kimi istifadə edilməməlidir.

Qoşulmama Hərəkatı Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinin məqsəd və prinsiplərinin dəstəklənməsinə və təşviq edilməsinə, habelə beynəlxalq hüququn, o cümlədən dövlətlərin ərazi bütövlüyü və onların beynəlxalq sərhədlərinin toxunulmazlığı, güc tətbiq edilməsinin yolverilməzliyi, dövlətlərin daxili işlərinə qarşmamaq, işğal altında və müstəmləkə və ya xarici dövlətin əsarətində olan xalqların təyini müqəddərat hüququ, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının müvafiq orqanları tərəfindən səlahiyyətləndirilməmiş və beynəlxalq hüquq prinsiplərinə və ya Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinə uyğun olmayan üzv dövlətlərə qarşı birtərəfli məcburetmə tədbirlərinin pislənməsinə və belə tədbirlərin ləğv olunmasına tələbinə, onların ekstriteritorial nəticələrini və qeyri-qanuni xarakterini, insan haqlarının pozulmasını, hərtərəfli iqtisadi və sosial inkişafa mane olmasına nəzərə alaraq bu prinsip və normalara sadiqdir.

Qoşulmama Hərəkatı öz prinsiplərini müvafiq və mübahisəli təsdiq

dinc yolla, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinə, beynəlxalq hüquqa və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının müvafiq qətnamələrinə, o cümlədən Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən qəbul edilmiş qətnamələrə uyğun olaraq nizamnamasının təşviqinə tərəfdar olduğunu təsdiqləyir və vurğulayır.

Bu baxımdan, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının əsas məhkəmə orqanı olan Beynəlxalq Məhkəmənin beynəlxalq mübahisələrin dinc vasitələri, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinin və Beynəlxalq Məhkəmənin Statusunun müvafiq müddəalarına uyğun olaraq nizamnamasının təşviqində mühüm rol oynaması vurğulanı. Diplomat dedi ki, Qoşulmama Hərəkatı Təhlükəsizlik Şurasını, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş Assambleyasını və digər orqanlarını, onun ixtisaslaşdırılmış təsisatlarını məşvərət xarakterli rəylərin mənbəyi və öz fəaliyyəti çərçivəsində beynəlxalq hüququn iddialarının Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsində, ATƏM-in 1975-ci il Helsinkilə Yekun Aktında və digər beynəlxalq sənədlərdə bu prinsip barədə təsbit olunmuş müddəalarla heç bir ortaq cəhəti yoxdur. Ermənistan tərəfindən faktların təhrif edilməsi xüsusilə yolverilməzdir, çünki bu çıxış Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinə dair dörd qətna-

me - 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələr qəbul etmiş Təhlükəsizlik Şurasında səslənib.

Azərbaycanın BMT yanında Daimi Nümayəndəliyinin rəhbəri vurğulayıb ki, ATƏT-in Minsk qrupunun vasitəçiliyi ilə davam edən sülh prosesinin mandatı Təhlükəsizlik Şurasının bu qətnamələrinə əsaslanır. Ermənistan Dağlıq Qarabağ regionundan və Azərbaycanın bu regiona bitişik digər yerdə rayonundan dərhal, tamamilə və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını və Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə tanınmış sərhədləri daxilində onun ərazi bütövlüyünün bərpə edilməsi münaqişəsinin nizamlanması üçün əsas şərtlərdir.

Y.Əliyev deyib ki, Ermənistan nümayəndəsinin çıxışı ilə əlaqədar qeyd edib ki, Ermənistan bilərəkdən Təhlükəsizlik Şurasını çəşdirərək cəhdlərini davam etdirir. Azərbaycanlı diplomat bildirib ki, Ermənistanın xalqların təyini-müqəddərat hüququ barədə fərziyyə və iddialarının Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsində, ATƏM-in 1975-ci il Helsinkilə Yekun Aktında və digər beynəlxalq sənədlərdə bu prinsip barədə təsbit olunmuş müddəalarla heç bir ortaq cəhəti yoxdur. Ermənistan tərəfindən faktların təhrif edilməsi xüsusilə yolverilməzdir, çünki bu çıxış Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinə dair dörd qətna-

◆ İlin uğurlu yekunları

40-dan artıq dövlət və hökumət başçısı, 15 parlament sədri...

2019-cu ildə Azərbaycanın beynəlxalq mövqeləri daha da möhkəmləndi

Üvəli 1-ci səh.

Zirvə görüşündəki çıxışı zamanı Prezident İlham Əliyev bəyan etdi ki, türkdilli dövlətlər arasında əməkdaşlığın inkişafı Azərbaycanın xarici siyasətində prioritet istiqamətlərdən biridir: "Qırğızıstandan Türk Şurasına sədrliyi qəbul edən Azərbaycan bu müddət ərzində ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın və dostluğun möhkəmləndirilməsi istiqamətində öz səylərini göstərəcəkdir. Bizi birləşdirən ortaq soy-kök, tarix, mədəniyyət və milli dəyərlər qarşılıqlı səmərəli fəaliyyətimiz üçün mühüm əsasdır. Türkdilli dövlətlər arasında əməkdaşlığın inkişafı Azərbaycanın xarici siyasətində prioritet istiqamətlərdən biridir".

Qeyd edək ki, TDƏŞ VII Zirvə Görüşündə iştirak etmək üçün Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev, Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan, Qırğız Respublikasının Prezidenti Sooronbay Jeenbekov, Macarıstanın Baş Naziri Viktor Orban və Qazaxıstan Respublikasının birinci Prezidenti-əlbasi, Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının fəxri sədri Nursultan Nazarbayev Bakıya səfər etmişdilər. Prezident İlham Əliyevlə görüşlərdə ölkələrimiz arasında dostluq, qardaşlıq münasibətlərinin siyasi, iqtisadi və bütün digər sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini vurğulandı, münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsi və qarşılıqlı maraqlı maraqların qarşılıqlı ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Bakıda keçirilən VII Zirvə Görüşünün ölkələrarası əməkdaşlığın genişləndirilməsi işinə xidmət etdiyi bildirildi.

Oktyabr ayında Bakıda keçirilən növbəti beynəlxalq tədbir Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarından XVIII Zirvə Görüşü oldu. "Bandunq Prinsiplərini rəhbər tutmaqla müasir dünyanın çağırışlarına birgə və adekvat cavab verilməsini təmin etmək" mövzusunda keçirilən bu Zirvə görüşü Azərbaycanın olduqca mühüm beynəlxalq siyasi uğuru kimi tarixə düşdü. Çünki Zirvə görüşündə ölkəmizdə müstəqillik illərində keçirilən ən böyük siyasi tədbir olaraq yanaşı, həm də Azərbaycanın milli maraqlarının global miqyasda dəstəklənməsi ilə yadda qaldı.

Oktyabrın 25-26-da keçirilən Zirvə görüşündə iştirak etmək üçün 60-a yaxın ölkənin dövlət və hökumət başçıları, həmçinin beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri Bakıya gəlmişdilər. Ümumilikdə Zirvə görüşünə 160-a yaxın ölkənin və beynəlxalq təşkilatın nümayəndələri qatılmışdı. Prezident İlham Əliyevin İran Prezidenti Həsən Ruhani, Kuba Prezidenti Migel Diaz-Kanel, Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhmedov, Venesuela Bolivar Respublikasının Prezidenti Nikolas Maduro, Cibuti Respublikasının Prezidenti İsmail Ömer Qelileh, Əfqanıstan Prezidenti Məhəmməd Əşrəf Qani, Əlcəzir Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti Abdulkader Bensalah, Pakistan İslam Respublikasının Prezidenti Arif Alvi, Esvatiniyin Kralı III Msvati, Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin Sədri Milorad Dodik, Azərbaycanın Prezidenti-əlbasi, Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının fəxri sədri Nursultan Nazarbayev Bakıya səfər etmişdilər. Prezident İlham Əliyevlə görüşlərdə ölkələrimiz arasında dostluq, qardaşlıq münasibətlərinin siyasi, iqtisadi və bütün digər sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini vurğulandı, münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsi və qarşılıqlı maraqlı maraqların qarşılıqlı ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

aparmaq üçün çox yaxşı imkandır. "Əminəm ki, bu səfər ərzində biz qardaşlıq münasibətlərimizin daha da inkişafına birgə töhfə verəcəyik. Bu münasibətlər müxtəlif sahələrdə əhatə edir. Biz beynəlxalq arenada səylərimizi əlaqələndirməyə çox şadıq. Beynəlxalq təşkilatlarda bir-birimizi çox vacib məsələlərlə bağlı dəstəkləyirik. Siyasi təmaslar əladır".

2019-cu ildə Azərbaycan gələn sonuncu dövlət başçısı Ukrayna Prezidenti Vladimir Zelenski olub. Təkbətək görüşdə cənab İlham Əliyev bu səfərin uğurlu olacağına və Azərbaycan-Ukrayna əlaqələrinin inkişafına təkan verəcəyinə əminliyini ifadə etdi.

"Ölkələrimiz arasında hazırda da olduqca möhkəm münasibətlər var. Əminəm ki, bu səfərin nəticəsi olaraq biz onu yeni mərhələyə qaldıra biləcəyik". Bunu isə Vladimir Zelenski bildirdi. O, Ukraynanın suverenliyini və ərazi bütövlüyünü dəstəklədiyini diqqətə çatdırdı.

İl ərzində Azərbaycan Türkiyə Böyük Məclisinin sədri Mustafa Şentop, Rusiya Federal Məclisi Federasiya Şurasının sədri Valentin Matviyenko, Çex Respublikası Parlamentinin Deputatları Palatasının sədri Radek Vondraček, Argentina Milli Konqresinin Deputatları Palatasının sədri Emilio Monzo, Braziliya Milli Konqresinin Deputatları Palatasının sədri Rodriqo Maya, Almaniya Bundestağının vitse-prezidenti Tomas Oppermann, Ümumçin Xalq Nümayəndələri Yığıncağı Daimi Komitəsinin sədri Li Canşu, İsveçrə Konfederasiyası Kantonlar Şurasının sədri Jan-Rene Furniye, Koreya Respublikası Milli Assambleyasının sədri Mun Hisanq, Özbəkistan Ali Məclisi Senatının sədri Tanzila Narbayeva, Qazaxıstan Parlament Məclisinin Sədri Nurlan Nigmatulin, Qırğız Respublikası Parlamentinin - Jorkorku Keneşin sədri Dastanbek Cumabekov, Gürcüstanın Baş Naziri Giorgi Qaxariya, Belarus Respublikası Baş Nazirinin müavini İqor Lyaxenko, Rumiyanın Baş Nazirinin müavini Ana Bircal, ABŞ Dövlət Departamentinin Enerji Ehtiyatları Bürosunda ABŞ-ın Dövlət katibi köməkçisinin birinci müavini Kent Loqsdon, ABŞ Dövlət katibinin Avropa və

Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisinin müavini Corc Kent səfər edə bilər. Otən il müxtəlif beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri də Azərbaycana səfər edərək Prezident İlham Əliyev və digər rəsmi şəxslərlə görüşüblər. ATƏT PA prezidenti Georgi Tsereteli, AŞ PA prezidenti Lilian Mori Paskien, BMT Baş Assambleyasının prezidenti Ticiani Məhəmməd-Banden, BMT Baş katibinin siyasi və sülh quruculuğu məsələləri üzrə müavini xanım Rozmari DiKarlo, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Baş katibi Yusif bin Əhməd Əl-Osaimi, ATƏT sədri Miroslav Layçak, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının prezidenti Suma Çakrabarti, UNESKO-nun Baş direktoru Odre Azule, İSESCO-nun Baş direktoru Əbdüləziz Osman əl-Tuveycri, OPEC Baş katibi Məhəmməd Barkindon, Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Baş katibi Bağdad Amreyev, BMT-nin Sivilizasiya Alyansı üzrə ali nümayəndəsi Migel Anxel Moratinos, Avropa Şurasının Baş katibinin müavini Qabriella Battaini-Draçoni, Ümumdünya Gömrük Təşkilatının Baş katibi Kunio Mikuriya, UEFA prezidenti Aleksandr Çerferi, Avropa Olimpiya Komitələrinin prezidenti Yanes Kosyançiq, Ümumrusiya Bədii Gimnastika Federasiyasının prezidenti İrina Viner-Usmanova-nın səfəri zamanı aparılan danışıqlarda əməkdaşlığın əhəmiyyəti qeyd olunub. Bütün bu səfərlərin hər biri Azərbaycanın yüksələn beynəlxalq əlaqələrinin göstəricisidir. Prezident İlham Əliyevin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə təbrikinə bu barədə deyilir: "Bizim beynəlxalq mövqələrimiz daha da möhkəmləndi. İl ərzində 40-dan çox dövlət və hökumət başçısı Azərbaycana səfər etmişdir. Bizim ikitərəfli əlaqələrimiz böyük dərəcədə genişlənmişdir, çoxtərəfli formatda uğurlu əməkdaşlıq edirik, ölkəmizdə bir neçə mötəbər beynəlxalq tədbir keçirilmişdir".

Bütövlükdə müxtəlif dövlətlərin liderlərinin, hökumət başçıların, parlament sədrlərinin, beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinin ölkəmizə etdikləri səfərlər Azərbaycanın beynəlxalq əlaqələrinin kifayət qədər dolğun, çoxşaxəli və müstəqil olduğunu göstərir.

Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

Qeyri-neft məhsullarının ixracı artmaqda davam edir

Üvəli 1-ci səh.

2019-cu ilin yanvar-noyabr ayları ərzində ixrac edilən qeyri-neft məhsullarının siyahısında 166,7 milyon dollarla pomidor birinci, 157,7 milyon dollarla qızıl (sikke kəsilməsində istifadə olunmayan, digər emal olunmamış formalarda) ikinci, 113,5 milyon dollarla qabığı təmizlənmiş meşə fındığı üçüncü olub.

Ümumilikdə keçən ilin 11 ayı ərzində qeyri-neft sektoruna aid bir sıra məhsulların ixracı diqqəti cəlb edir. Belə ki, həmin məhsullar bir neçə ildir ki, ixracda öz üstünlüklərini qoruyub saxlayır. Son hesabata dövründə meyvə-tərəvəz ixracı 541,9 milyon, plastmas və onlardan hazırlanan məmulatların ixracı 168,1 milyon, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların ixracı 117,9 milyon, pambıq lifi ixracı 108,8 milyon, kimya sənayesi məhsullarının ixracı 95,5 milyon, elektrik enerjisinin ixracı 76 milyon, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların ixracı 54,8 milyon, pambıq ipiyi ixracı 27,3 milyon, şəkər ixracı 26,4 milyon, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin ixracı 22,6 milyon dollarla təşkil edib. 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ötən ilin yanvar-noyabr aylarında alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin ixracı 54, pambıq lifinin ixracı 53, plastmas və ondan hazırlanan məmulatların ixracı 52, kimya sənayesi məhsullarının ixracı 30, pambıq ipiyinin ixracı 28, elektrik enerjisi ixracı 17, şə-

ker ixracı 14, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların ixracı 11, meyvə-tərəvəzin ixracı 9 faiz artıb.

Keçən ilin noyabr ayında isə qeyri-neft sektoru üzrə ixrac 208 milyon dollarla olub. Bu dövrdə ən çox qeyri-neft məhsulları Rusiyaya, Türkiyəyə, Gürcüstan, İsveçrəyə və Ukraynaya ixrac edilib. Noyabrda qeyri-neft sektoru üzrə ixracda xurma 37 milyon dollarla birinci, tomat (pomidor) 19,1 milyon dollarla ikinci, pambıq məhlulu 16,9 milyon dollarla üçüncü yerdə qərarlaşıb.

Bu gün Azərbaycan dünyanın kosmos klubunda birləşən azsaylı ölkələrdəndir ki, bu da bizə kosmik məhsulların ixracına imkan yaradır. "İxrac İcmalı"nda qeyd edilir ki, ötən ilin yanvar-noyabr aylarında "Azərkosmos" ASC tərəfindən dünyanın 26 ölkəsinə 40,6 milyon dollar dəyərində xidmət (peyk, telekommunikasiya xidmətləri və optik peyk xidmətləri) ixrac olunub. ASC-nin xidmət ixracından əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin 89 faizini təşkil edib. Təkcə ötən ilin noyabr ayında "Azərkosmos" ASC dünyanın 19 ölkəsinə 3,1 milyon dollar dəyərində xidmət göstərmişdir. ASC-nin keçən ilin yanvar-noyabr aylarında xidmət ixracı həyata keçirdiyi əsas ölkələr Fransa, ABŞ, Malayziya, Birləşmiş Krallıq və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləridir.

"İxrac İcmalı"nda 2019-cu ilin yanvar-noyabr ayları ərzində Azeexport.az portalına daxil olan ixrac sifarişləri barədə də məlumat verilib. Məlumatda göstərilir ki, sözügedən dövrdə Azeexport.az portalına 532,3 milyon dollar dəyərində ixrac sifarişləri daxil olub. Bu da 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ixrac sifarişlərinin 11 faiz artması deməkdir. 2019-cu ilin noyabr ayında isə portala daxil olan ixrac sifarişlərinin dəyəri 54,9 milyon dollar təşkil edib ki, bu da 2018-ci ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 19 faiz çoxdur. 2019-cu ilin yanvar-noyabr aylarında portala daxil olan ixrac sifarişlərinin ilk beşliyində Rusiya, Türkiyə, İngiltərə, Hindistan və ABŞ qərarlaşıb.

Rüstəm KAMAL, "Azərbaycan"

Ölkəmizdə payızlıq əkinlərin kosmosdan yoxlanılmasına başlanılıb

Üvəli 1-ci səh.

EKTİS-də ilk iki istiqamət üzrə yoxlamaların nəticələri əsas götürülərək sistem üzərindən seçmə şəkildə yerində yoxlamalar aparılır.

Artıq peykdan çəkilmiş fotolar əsasında fermerlərin müvafiq bildiriş göndərəcəklər. Beləliklə, elektron ərizələr EKTİS-Subsidiya İnformasiya Sistemində qəbul olunaraq yuxarıda qeyd edilən formada monitorinqə yönləndiriləcək. Subsidiya almaq üçün formalaşdırılan elektron bəyannamələrin yekun təsdiqi və fermerə ödəniləcək məbləğ monitorinq nəticəsində müəyyən ediləcək. EKTİS-də bəyan edilmiş torpaq məlumatlarına (torpağın sənədi, əkin aparılan sahə və s.) və payızlıq əkin növünə (arpa, buğda, yonca və s.) dair bəyannamənin düzgünlüyünə fermer məsuliyyət daşıyır. Bu səbəbdən fermerlərə bəyan etdikləri məlumatlarda səhvlər varsa, düzəliş etmək üçün Dövlət Aqrar İnkişaf mərkəzlərinə (DAİM) müraciət etməklə tövsiyə olunur.

Məlumat üçün bildirdik ki, yanvarın 10-dək 173 min fermerin şəxsi kabinetində əkin subsidiyası ilə bağlı elektron ərizə formalaşdırılıb. Fermerlər 3 gün ərzində məlumatları yoxlayaraq elektron ərizə formasını təsdiq etməli və ya müvafiq düzəlişlər edilməsi üçün DAİM-ə yaxınlaşmalıdırlar. Etiraz ediləyənlər avtomatlaşdırılmış qaydada monitorinqə yönləndiriləcək.

Dövlət Statistika Komitəsinin ölkə üzrə payızlıq bitkilərin sənədi üzrə son məlumatında bildirilir ki, cari ilin məhsulu üçün payızlıq bitkilərin kütləvi sənədi başa çatmaq üzrədir. Belə ki, cari il dekabr ayının 24-ü vəziyyətinə 1 milyon 19 min 200,2 hektar sahədə dan və yaşıl yem üçün payızlıq bitkilər sənədlənmişdir. Sənədlənmiş sahənin 98,4 faizini və yuxarıda 1 milyon 2 min 745,5 hektarını dan üçün payızlıq bitkilər təşkil etmişdir ki, onun da 636 min 217 hektarı buğda, 366 min 178,5 hektarı arpa, 350 hektarı

çovdar əkinlərinin payına düşür.

Ən çox buğda Cəlilabad (54 min 979,1 hektar), Şəki (42 min 747,5 hektar), Füzuli (28 min 778 hektar), Şamaxı (28 min 556,4 hektar), Hacıqabul (24 min 312 hektar), İsmayilli (22 min 712 hektar), Qobustan (20 min 696 hektar) rayonlarında, ən çox arpa Neftçala (36 min 803 hektar), Kürdəmir (32 min 884 hektar), Şəki (24 min 412,2 hektar), Biləsuvar (17 min 924,5 hektar), Ağsu (17 min 231 hektar), Ağdaş (12 min 997 hektar), Şamaxı (11 min 968 hektar) rayonlarında sənədlənmişdir.

2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə dan üçün payızlıq bitkilərin sənədi sahəsi 0,3, o cümlədən arpanın sənədi sahəsi 10,6, çovdardan sənədi sahəsi 43,4 faiz artmış, buğdanın sənədi sahəsi 4,8 faiz azalmışdır.

"Azərbaycan"

Azərbaycan Türkiyənin qaz idxal etdiyi ölkələr sırasında ön yerdədir

Üvəli 1-ci səh.

Xatırladıq ki, Cənubi Qafqaz Boru Kəməri şirkətinin sərmayədarları bunlardır: BP (operator, 28,8 faiz), AzSCP (10 faiz), "Cənub Qaz Dəhlizi Midstrim" (6,7 faiz), "Petronas" (15,5 faiz), "LUKoyl" (10 faiz), NIKO (10 faiz) və TPAO (19 faiz).

TANAP-a qazı genişləndirilmiş CQBK xətti çətdir. 2018-ci il iyunun 12-də Əskişəhərdə istifadəyə verilən TANAP-la Türkiyəyə ilk qaz həcmlərinin naqli planlaşdırıldığı kimi həmin hadisədən az sonra - iyunun 30-da başlanıb. İndiyədək bu kəmərlə Türkiyəyə 3,5 milyard kubmetrdən çox "Şahdəniz" qazı naql edilmişdir. Keçən il iyulun 1-dən isə

TANAP Azərbaycan təbii qazının Avropaya naql edilməsi üçün hazır vəziyyətə gətirilib.

TANAP "Cənub qaz dəhlizi"nin ən böyük hissəsidir. Kəməri Türkiyənin ərazisində 20-dən çox vilayətdən, o cümlədən Ərdəhan, Qars, Ərzurum, Gümüşhane və Ərzincandan keçərək 1900 kilometr məsafə qət edir.

TANAP Türkiyənin şərqindən başlanıb qərb hüdudunda sona çatır. CQBK-ya bağlanan boru xətti Yunanıstan-Türkiyə sərhədinə çatır və burada yerləşən Kipoi məntəqəsində TAP-la (Trans-Adriatik Qaz Boru Kəməri) qovuşur. Buna görə TANAP-ı "Cənub qaz dəhlizi"nin birləşdirici halqası adlandırlır.

Bu il TANAP-la Türkiyəyə 4 milyard kubmetr, gələn il 6 milyard kubmetr Azərbaycan təbii qazının naql ediləcəyi nəzərdə tutulur.

TANAP-ın səhmlərinin 51 faizi "Cənub Qaz Dəhlizi" QSC-yə, 7 faizi STEAS-a, 30 faizi BOTAS-a, 12 faizi BP-yə məxsusdur.

2019-cu il noyabrın 30-da TANAP-ın Avropa sərhədində tikintisi sona yaxınlaşan TAP-la (Trans-Adriatik Qaz Boru Kəməri) birləşməsi "Cənub qaz dəhlizi"nin salınmasında mühüm hadisəyə çevrildi. Yaxın aylarda bu dəhlizlə Azərbaycan qazının Avropaya ötürülməsi də gözlənilir.

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

MƏRKƏZİ SEÇKİ KOMİSSİYASINDA

QƏRAR № 8/47

2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 8 yanvar 2020-ci il tarixli 12 sayılı müraciətə baxılması barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə (Milli Məclis) seçkilərdə 41 sayılı Sumqayıt birinci seçki dairəsi üzrə namizədləri öz təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş Rəhimli Murad İlqar oğlu 8 yanvar 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək namizədlərinin qeydə alınmasından imtinaya dair 41 sayılı Sumqayıt birinci seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının (dairə seçki komissiyası) 7 yanvar 2020-ci il tarixli 4/17 sayılı qərarını mübahisələndirmiş, həmin qərarın ləğv edilməsini və pozulmuş hüquqlarının bərpa olunaraq namizədlərinin qeydə alınmasını xahiş etmişdir.

Şikayət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (Seçki Məcəlləsi) 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən ekspert qrupunun üzvü tərəfindən icraata qəbul edilmiş, araşdırılaraq bu barədə rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Araşdırma ilə əlaqədar əraziyə ilə əlaqə saxlanılmış, onun həm araşdırılmasında, həm də Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında iştirakı təmin edilmişdir.

Namizəd M.İ.Rəhimli müraciətində qeyd etmişdir ki, 2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Milli Məclisə seçkilərdə 41 sayılı Sumqayıt birinci seçki dairəsi üzrə namizədlərinin öz təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş, həmin dairənin ərazisində seçicilərin imzalarını toplayaraq imza vərəqləri və ona əlavə edilmiş digər zəruri sənədləri dairə seçki komissiyasına təqdim etmiş, ancaq dairə seçki komissiyası müvafiq qərarı ilə əsassız olaraq onun namizədlərinin qeydə alınmadığını bildirmişdir.

M.İ.Rəhimlinin müraciəti ilə əlaqədar müvafiq sənədlər dairə seçki komissiyasından tələb edilərək araşdırılmışdır. Müəyyən edilmişdir ki, namizədlərinin qeydə alınmasından imtinaya dair 7 yanvar 2020-ci il tarixli 4/17 sayılı qərarı Seçki Məcəlləsinin tələblərinə riayət edilmədən qəbul edilmişdir.

Seçki Məcəlləsinin 147.1-ci maddəsinə əsasən namizədin müdafiəsi üçün onun irəli sürüldüyü seçki dairəsinin ərazisində seçicilərin azı 450 imzası toplanmalıdır.

Qeyd edilənlərə əsasən şikayətin təmin edilməsi və dairə seçki komissiyasının mübahisələndirilən qərarının ləğv edilməsi üçün hüquqi əsaslar yaranmışdır.

Beləliklə, aparılan araşdırmanın nəticələrinə əsasən şikayət əsaslı olduğundan təmin edilməli, dairə seçki komissiyasının M.İ.Rəhimlinin namizəd kimi qeydə alınmasından imtinaya dair 7 yanvar 2020-ci il tarixli 4/17 sayılı qərarı

ləğv edilməli və o, həmin seçki dairəsindən deputatlığa namizəd kimi qeydə alınmalıdır.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 59-cu, 60-cı, 112-ci, 112-1-ci, 147-ci, 148.1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 1-ci, 2-ci, 4-cü, 6-cı və 7-ci hissələrinə əsasən **qərara alır**:

1. 2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Milli Məclisə seçkilərdə 41 sayılı Sumqayıt birinci seçki dairəsi üzrə namizədləri öz təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş Rəhimli Murad İlqar oğlunun 8 yanvar 2020-ci il tarixli 12 sayılı müraciəti təmin edilsin, onun namizəd kimi qeydə alınmasından imtinaya dair həmin dairə seçki komissiyasının 7 yanvar 2020-ci il tarixli 4/17 sayılı qərarı ləğv edilsin.

2. 41 sayılı Sumqayıt birinci seçki dairəsi üzrə namizədləri öz təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş Rəhimli Murad İlqar oğlunun həmin seçki dairəsi üzrə deputatlığa namizədləri qeydə alınmışdır.

3. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr *Məzahir Pənahov*
Katib *Arifə Muxtarova*
Katib *Mikayıl Rəhimov*
11.01.2020-ci il

QƏRAR № 8/48

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 10 yanvar 2020-ci il tarixli 78 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 97 sayılı Goranboy-Ağdam-Tərtər seçki dairəsindən Qızılhacı bələdiyyəsinə qeydə alınmış Namizəd Böyükkışiyev Məhəmməd Hüsü oğlu 10 yanvar 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək 97 sayılı Goranboy - Ağdam - Tərtər seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının (dairə seçki komissiyası) 27 dekabr 2019-cu il tarixli 32/72 sayılı qərarını mübahisələndirmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (Seçki Məcəlləsi) 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində ekspert qrupunun üzvü tərəfindən nəzərdən keçirilərək müvafiq rəy verilmiş və komissiyasının iclasında baxılmışdır.

Daxil olmuş müraciət və müraciətə əlavə edilmiş sənədlər nəzərdən keçirilərək müəyyən olunmuşdur ki, şikayət seçki qanunvericiliyində nəzərdə tutul-

muş müddət ötürülməklə verilmişdir. Belə ki, M.H.Böyükkışiyev 3 yanvar 2020-ci il tarixdə notariatda təsdiq edilmiş müraciətində göstərir ki, dairə seçki komissiyasının 27 dekabr 2019-cu il tarixli 32/72 sayılı qərarını poçt vasitəsi ilə 30 dekabr 2019-cu il tarixdə almışdır. Müraciət və ona əlavə edilmiş sənədlər onun tərəfindən 4 yanvar 2020-ci ildə poçta təqdim edilmişdir. Bununla da həmin qərardan şikayətvərmə müddəti ötürülmüşdür. Göstərilənlərə əsasən ekspert qrupunun üzvü müraciətin şikayətçiyə geri qaytarılması barədə rəy vermişdir.

Seçki Məcəlləsinin 112.1-ci maddəsinə əsasən seçki subyektləri vətəndaşların seçki hüquqlarını pozan qərar və hərəkətlərdən (hərəkətsizlikdən) həmin qərarın dərc edildiyi və ya alındığı, hərəkətin (hərəkətsizliyin) baş verdiyi gündən və ya maraqlı şəxsin bu haqda məlumat aldığı gündən başlayaraq 3 gün müddətində şikayət edə bilər.

Seçki Məcəlləsinin 112-1.5.3-cü maddəsinə və müvafiq Təlimatın 7.1.-ci bəndinə əsasən şikayət müəyyən edilmiş qaydaların pozulması ilə daxil olmuşdursa, şikayətin onu təqdim edən şəxsə geri göndərilməsinə dair rəy verilməlidir.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 7.1.-ci bəndinə əsasən **qərara alır**:

1. 2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 97 sayılı Goranboy - Ağdam - Tərtər seçki dairəsindən Qızılhacı bələdiyyəsinə qeydə alınmış namizəd Böyükkışiyev Məhəmməd Hüsü oğlunun Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 10 yanvar 2020-ci il tarixli 78 sayılı müraciəti qanunvericiliklə müəyyən olunmuş şikayətvərmə müddəti ötürülməklə verildiyindən şikayətçiyə geri göndərilsin.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr *Məzahir Pənahov*
Katib *Arifə Muxtarova*
Katib *Mikayıl Rəhimov*
11.01.2020-ci il

QƏRAR № 8/49

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 10 yanvar 2020-ci il tarixli 73 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 85 sayılı Şamaxı seçki dairəsindən Quşçu bələdiyyəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Həsənov Həbib Vəlican oğlu və digərləri 10 yanvar 2020-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) ərizə ilə müraciət edərək 85 sayılı Şamaxı seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının (dairə seçki komissiyası) 3 yanvar 2020-ci il tarixli 2/2 sayılı qərarını mübahisələndirmiş və səsvermə günü həmin seçki dairəsinin 25 və 26 sayılı seçki məntəqələrində qanun pozuntusuna yol verildiyini iddia etmişlər.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (Seçki Məcəlləsi) 112-ci və 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində ekspert qrupunun üzvü tərəfindən nəzərdən keçirilmiş, bu barədə müvafiq rəy verilmiş və Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında baxılmışdır.

Ərizəçilər öz müraciətlərində göstərmişlər ki, səsvermənin nəticəsinə uyğun olaraq 25 və 26 sayılı seçki məntəqələrində səsler düzgün hesablanmamışdır.

Araşdırma ilə səsvermə günü 85 sayılı Şamaxı seçki dairəsinin 25 və 26 sayılı seçki məntəqələrində baş vermiş iddia edilən qanun pozuntuları təsdiqini tapmamış və müəyyən edilmişdir ki, məntəqə seçki komissiyalarının səsvermənin nəticələrinə dair protokolları Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq tərtib olunmuşdur. Səslerin sayılmasında hər hansı bir pozuntuya yol verilmədiyini səslerin sayılmasını müşahidə etmiş müşahidəçilər V.Ə.Əsgərov, İ.İ.Heybətov, S.S.Qədimli, V.Kərimov, Y.M.İsmayılov, S.Ösmənov, bələdiyyə üzvlüyünə seçilməmiş digər namizədlər G.E.Eminova, A.A.Alpaşayev, M.G.Sadiqov, həmçinin 85 sayılı Şamaxı seçki dairəsinin müvafiq seçki məntəqələri məntəqə seçki komissiyasının üzvləri A.O.Cəbrayilov, İ.N.Ağarəhimov, S.Z.Zülfüqarov, digər şəxslər B.X.Bəhrəmov və A.A.Bayramovun izahatları ilə təsdiq olunur.

Beləliklə, şikayətin təmin edilməsi üçün hüquqi əsaslar müəyyən olunmamışdır.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 1-ci, 2-ci, 4-cü, 6-cı, 7-ci və 8-ci hissələrinə əsasən **qərara alır**:

1. 2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 85 sayılı Şamaxı seçki dairəsindən Quşçu bələdiyyəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Həsənov Həbib Vəlican oğlu və digərlərinin 10 yanvar 2020-ci il tarixli 73 sayılı müraciəti əsassız olduğundan təmin olunmasın, 85 sayılı Şamaxı seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının 3 yanvar 2020-ci il tarixli 2/2 sayılı qərarı dəyişdirilmədən saxlanılsın.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr *Məzahir Pənahov*
Katib *Arifə Muxtarova*
Katib *Mikayıl Rəhimov*
11.01.2020-ci il

QƏRAR № 8/50

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 10 yanvar 2020-ci il tarixli 77 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 80 sayılı İmişli - Beyləqan seçki dairəsindən Qaralılar bələdiyyəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Ağayev Akif Kamil oğlu və digərləri 10 yanvar 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) ərizə ilə müraciət edərək həmin seçki dairəsi üzrə 36 sayılı seçki məntəqəsində qanun pozuntularına yol verildiyini iddia etmiş və bununla bağlı müvafiq tədbirlərin görülməsini xahiş etmişlər.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (Seçki Məcəlləsinin) 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində ekspert qrupunun üzvü tərəfindən nəzərdən keçirilərək rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Daxil olmuş müraciət nəzərdən keçirilərək müəyyən olunmuşdur ki, şikayət seçki qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş müddət ötürülməklə verilmiş və bu səbəbdən də ekspert qrupunun üzvü müraciətin geri qaytarılması barədə rəy vermişdir.

Seçki Məcəlləsinin 112.1-ci maddəsinə və yuxarıda göstərilən Təlimatın 4.1.2-ci yarımbəndinə əsasən, seçki subyektləri vətəndaşların seçki hüquqlarını pozan qərar və hərəkətlərdən (hərəkətsizlikdən) həmin qərarın dərc edildiyi və ya alındığı, hərəkətin (hərəkətsizliyin) baş verdiyi gündən və ya maraqlı şəxsin bu haqda məlumat aldığı gündən başlayaraq 3 gün müddətində şikayət edə bilər.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində fəaliyyət

dən keçirilərək rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Daxil olmuş müraciət nəzərdən keçirilərək müəyyən olunmuşdur ki, şikayət seçki qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş müddət ötürülməklə verilmiş və bu səbəbdən də ekspert qrupunun üzvü müraciətin geri qaytarılması barədə rəy vermişdir.

Seçki Məcəlləsinin 112.1-ci maddəsinə və yuxarıda göstərilən Təlimatın 4.1.2-ci yarımbəndinə əsasən, seçki subyektləri vətəndaşların seçki hüquqlarını pozan qərar və hərəkətlərdən (hərəkətsizlikdən) həmin qərarın dərc edildiyi və ya alındığı, hərəkətin (hərəkətsizliyin) baş verdiyi gündən və ya maraqlı şəxsin bu haqda məlumat aldığı gündən başlayaraq 3 gün müddətində şikayət edə bilər.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının

QƏRAR № 8/51

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 10 yanvar 2020-ci il tarixli 75 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 64 sayılı Sabirabad ikinci seçki dairəsindən Azadkənd bələdiyyəsinə seçkilərdə Azadkənd kənd sakini Bəşirov Vüqar Salamət oğlu və digərləri 10 yanvar 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) məktubla müraciət edərək səsvermə günü həmin seçki dairəsinin 4, 17, 18, 19 və 20 sayılı seçki məntəqələrində qanun pozuntularına yol verildiyini iddia etmiş və bununla bağlı müvafiq tədbir görülməsini xahiş etmişlər.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (Seçki Məcəlləsi) 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində fəaliyyət

göstərən ekspert qrupunun üzvü tərəfindən nəzərdən keçirilərək rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Daxil olmuş müraciət nəzərdən keçirilərək müəyyən olunmuşdur ki, o, seçki qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş müddət ötürülməklə verilmiş və bu səbəbdən də ekspert qrupunun üzvü müraciətin ərizəçiyə geri göndərilməsi barədə rəy vermişdir.

Seçki Məcəlləsinin 112.1-ci maddəsinə və yuxarıda göstərilən Təlimatın 4.1.2-ci yarımbəndinə əsasən, seçki subyektləri vətəndaşların seçki hüquqlarını pozan qərar və hərəkətlərdən (hərəkətsizlikdən) həmin qərarın dərc edildiyi və ya alındığı, hərəkətin (hərəkətsizliyin) baş verdiyi gündən və ya maraqlı şəxsin bu haqda məlumat aldığı gündən başlayaraq 3 gün müddətində şikayət edə bilər.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikasının 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublika-

QƏRAR № 8/52

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 10 yanvar 2020-ci il tarixli 76 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 86 sayılı İsmayıllı seçki dairəsindən Diyallı bələdiyyəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Cəbrayilov Natiq Baba oğlu 10 yanvar 2020-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək həmin seçki dairəsinin 34 sayılı seçki məntəqəsində səsvermə günü qanun pozuntularının olmasını iddia etmiş, bu pozuntuların aşdırılmasını və bununla bağlı müvafiq tədbirlərin görülməsini xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində ekspert qrupunun üzvü tərəfindən nəzərdən

dən keçirilərək rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Daxil olmuş müraciət nəzərdən keçirilərək müəyyən olunmuşdur ki, şikayət seçki qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş müddət ötürülməklə verilmiş və bu səbəbdən də ekspert qrupunun üzvü müraciətin geri qaytarılması barədə rəy vermişdir.

Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 112.1-ci maddəsinə və yuxarıda göstərilən Təlimatın 4.1.2-ci yarımbəndinə əsasən, seçki subyektləri vətəndaşların seçki hüquqlarını pozan qərar və hərəkətlərdən (hərəkətsizlikdən) həmin qərarın dərc edildiyi və ya alındığı, hərəkətin (hərəkətsizliyin) baş verdiyi gündən və ya maraqlı şəxsin bu haqda məlumat aldığı gündən başlayaraq 3 gün müddətində şikayət edə bilər.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının

QƏRAR № 8/53

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 10 yanvar 2020-ci il tarixli 72 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 107 sayılı Qazax seçki dairəsindən Birinci Şixli bələdiyyəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Məmmədov Telman Nizameddin oğlu 10 yanvar 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) ərizə ilə müraciət edərək həmin seçki dairəsi üzrə 25 və 26 sayılı seçki məntəqələrində qanun pozuntularına yol verildiyini və 107 sayılı Qazax seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının (dairə seçki komissiyası) 26 dekabr 2019-cu il tarixli 51/120 sayılı və 28 dekabr 2019-cu il tarixli 51/125 sayılı qərarlarının ləğv olunmasını iddia etmiş və bununla bağlı müvafiq tədbirlərin görülməsini xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (Seçki Məcəlləsinin) 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilmə-

si və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində ekspert qrupunun üzvü tərəfindən nəzərdən keçirilərək rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Daxil olmuş müraciət nəzərdən keçirilərək müəyyən olunmuşdur ki, şikayət seçki qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş müddət ötürülməklə verilmiş və bu səbəbdən də ekspert qrupunun üzvü müraciətin geri qaytarılması barədə rəy vermişdir.

Seçki Məcəlləsinin 112.1-ci maddəsinə və yuxarıda göstərilən Təlimatın 4.1.2-ci yarımbəndinə əsasən, seçki subyektləri vətəndaşların seçki hüquqlarını pozan qərar və hərəkətlərdən (hərəkətsizlikdən) həmin qərarın dərc edildiyi və ya alındığı, hərəkətin (hərəkətsizliyin) baş verdiyi gündən və ya maraqlı şəxsin bu haqda məlumat aldığı gündən başlayaraq 3 gün müddətində şikayət edə bilər.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü,

Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 4.1.2-ci yarımbəndinə əsasən **qərara alır**:

1. 2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 80 sayılı İmişli-Beyləqan seçki dairəsindən Qaralılar bələdiyyəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Ağayev Akif Kamil oğlu və digərlərinin Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 10 yanvar 2020-ci il tarixli 77 sayılı müraciəti qanunvericiliklə müəyyən olunmuş şikayətvərmə müddəti ötürülməklə verildiyindən şikayətçiyə geri göndərilsin.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr *Məzahir Pənahov*
Katib *Arifə Muxtarova*
Katib *Mikayıl Rəhimov*
11.01.2020-ci il

11.01.2020-ci il

sının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 4.1.2-ci yarımbəndinə əsasən **qərara alır**:

1. 2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 64 sayılı Sabirabad ikinci seçki dairəsindən Azadkənd bələdiyyəsinə seçkilərdə Azadkənd kənd sakini Bəşirov Vüqar Salamət oğlu və digərlərinin Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 10 yanvar 2020-ci il tarixli 75 sayılı müraciəti qanunvericiliklə müəyyən olunmuş şikayətvərmə müddəti ötürülməklə verildiyindən ərizəçiyə geri göndərilsin.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr *Məzahir Pənahov*
Katib *Arifə Muxtarova*
Katib *Mikayıl Rəhimov*
11.01.2020-ci il

11

MƏRKƏZİ SEÇKİ KOMİSSİYASINDA

QƏRAR № 8/54

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 9 yanvar 2020-ci il tarixli 71 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 10 sayılı Binaqədi üçüncü seçki dairəsindən Binaqədi qəsəbə bələdiyyəsi qeydə alınmış namizəd Məmmədova Rəbiyyə İlyar qızı 9 yanvar 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək 10 sayılı Binaqədi üçüncü seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının (dairə seçki komissiyası) 29 dekabr 2019-cu il tarixli 40/100 sayılı qərarını mübahisələndirmiş, seçki dairəsinin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 və 35 sayılı seçki məntəqələri üzrə səslərin yenidən sayılmasını, nəticələrin ləğv edilməsini və qanun pozuntuları törətmiş şəxslər barəsində müvafiq tədbirlərin görülməsini xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (Seçki Məcəlləsi) 112-ci və 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində ekspert qrupunun üzvü tərəfindən nəzərdən keçirilmiş, bu barədə müvafiq rəy verilmiş və Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında baxılmışdır.

Bələdiyyə üzvlüyünə qeydə alınmış namizəd R.İ.Məmmədova müraciətini onunla əsaslandırılmışdır ki, səsvərmə günü seçki aktivliyi aşağı olsa da, seçki qutularına məntəqə seçki komissiyasının sədrliyi ilə razılaşdırılmış namizədlərin xeyrinə əlavə bülletenlər atılmış, qrup halında şəxslərin seçki məntəqəsinə gətirilməsi və seçicilərin bir neçə seçki məntəqəsində, həmçinin bir çoxlarının, ümumiyyətlə seçki dairəsinə və ya seçki məntəqəsinə aid olmadığı halda səsvərmə hesabına seçki aktivliyi sünü şəkildə artırılmış, müşahidəçilərə ayrılmış yerlərdən səsvərmə prosesini tam və dəqiq müşahidə etmək mümkün olmamış, müşahidəçilərin hesabatlılığı saylarla seçki qutusunda çıxan seçki bülletenlərinin sayları uyğun gəlməmiş, 8 və 35 sayılı seçki məntəqələrində çəkilmiş aparılmasına maneələr yaradılmış, 35 sayılı məntəqə seçki komissiyasının sədrliyi tərəfindən seçki bülletenlərinin sayılmasından imtina edilmiş və seçki qutusu maşına qoyularaq aparılmış və dairə seçki komissiyasına təqdim olunmuş aktlar araşdırılmamışdır. Ərizəçi müraciətinə bir ədəd elektron məlumat daşıyıcısı əlavə etmişdir.

R.İ.Məmmədovaya araşdırma aparılması barədə məlumat verilmiş, ona araşdırmada və iclasda iştirak etmək hüququ olması izah edilmiş, o, deputatlığa namizəd kimi zəruri olan seçki sənədlərinin hazırlanması ilə məşğul olduğundan araşdırmada iştirak edə bilməyəcəyini, komissiyanın iclasına gələcəyini bildirsə də o, iclasa gəlməmişdir.

Dairə seçki komissiyası mübahisələndirilən qərarını onunla əsaslandırılmışdır ki, qeydə alınmış namizəd R.İ.Məmmədova seçki dairəsinin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 və 35 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvərmənin nəticələrinə ləğv edilmiş, bu məntəqələr üzrə qanun pozuntularının nədən ibarət olduğunu göstərən nəticələrin ləğv edilməsini tələb etmiş, seçki qutularının şəffaf olmasını və seçicilərin sayının ucadan elan edil-

məməsini bildirmiş, barmağın mürəkəblə işarələnilib-ışarələnmədiyini və seçki bülletenlərinin seçki qutusuna atılmasını normal izləmədiyini iddia etmiş, 7 sayılı seçki məntəqəsində seçki qutusunun möhürünün nömrəsinin aydın oxunmamasını, 9 sayılı seçki məntəqəsində veb-kameranın olmamasını və video çəkilişə maneçilik törətdiyini iddia etmişdir. Dairə seçki komissiyasına təqdim edilən aktlarda iddia olunan qanun pozuntularını sübut edən hər hansı bir qeyd olmamış, səsvərmə və ondan sonrakı gün həmin seçki məntəqələrindən səsvərmə prosesi və nəticələrin rəsmiləşdirilməsi ilə bağlı iddia olunan qanun pozuntusu barədə ərizəçi və digər şəxslər tərəfindən komissiyaya yazılı və ya şifahi şikayət daxil olmamış, məntəqə seçki komissiyaları tərəfindən səsvərmənin nəticələrinə dair protokollar Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun tərtib olunmuş və qanunla müəyyən edilmiş müddətdə və qaydada dairə seçki komissiyasına çatdırılmışdır.

Araşdırma zamanı müəyyən edilmişdir ki, qeydə alınmış namizəd R.İ.Məmmədova bələdiyyə seçkilərində onun maraqlarını müdafiə etmək və digər seçki hərəkətlərini həyata keçirmək üçün səlahiyyətli nümayəndə, müşahidəçi və vəkil edilmiş şəxs təyin etməmiş, seçki məntəqələrində iddia edilən pozuntuları namizədin özü və ya onun maraqlarını təmsil edən seçki subyektləri tərəfindən müşahidə edilməmişdir. Araşdırma zamanı ərizəçi qeyd edilən hallı etiraf etmiş, öz iddialarında yalnız digər müşahidəçilər tərəfindən tərtib edilmiş və özündə hər hansı bir hüquqi nəticə doğurmayan aktlara əsaslandığını bildirmişdir.

Araşdırma ilə əlaqədar seçki dairəsinin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 və 35 sayılı seçki məntəqələri məntəqə seçki komissiyalarının sədr, katib və üzvləri tərəfindən təqdim edilmiş izahatlarından görünür ki, R.İ.Məmmədova səsvərmə günü həmin seçki məntəqələrində səsvərməyə başlanandan sona çatanadək olan müddətdə, həmçinin səsvərmənin nəticələrini rəsmiləşdirilməsi prosesində qısa müddətdə olmuşdur. Belə ki, o, həmin gün 1 sayılı seçki məntəqəsində saat 9:50-10:00, 2 sayılı seçki məntəqəsində saat 10:00-10:20, 3 sayılı seçki məntəqəsində 10:25-10:32, 4 sayılı seçki məntəqəsində 11:15-11:25; 13:44-13:50 və 18:22-18:24, 5 sayılı seçki məntəqəsində 13:55-14:10 və 16:30-16:40, 6 sayılı seçki məntəqəsində 10:40-10:53; 14:45-14:52, 7 sayılı seçki məntəqəsində 08:50-08:55; 13:22-13:29 və 17:32-17:40, 8 sayılı seçki məntəqəsində 09:05-09:10; 13:35-13:40 və 17:52-18:10, 9 sayılı seçki məntəqəsində 09-09:22; 12:20-13:00, 35 sayılı seçki məntəqəsində 15:20-15:35 radələrində olmuş, hətta 9 sayılı seçki məntəqəsində səs verdikdən bir müddət sonra məntəqəni tərk etmiş, heç bir seçki məntəqəsi üzrə səsvərmənin nəticələrinin haqqında məntəqə seçki komissiyasının protokolu tələb etməmişdir.

Qeyd edilməsi zəruridir ki, R.İ.Məmmədova və onun təqdim etdiyi aktlarda adları qeyd olunan müşahidəçilər səsvərmə günü və ondan sonrakı günlərdə mübahisələndirildikləri seçki məntəqələrində iddia edilən pozuntularla bağlı məntəqə və dairə seçki komissiyalarına,

həmçinin Mərkəzi Seçki Komissiyasına yazılı və ya şifahi müraciət etməmişlər.

Bundan başqa, araşdırma zamanı həmin seçki dairəsinin ərazisində olan 3, 6 və 8 sayılı seçki məntəqələri üzrə veb-kameralara baxış keçirilmiş və hər hansı bir pozuntunun olması müəyyən edilməmişdir.

Dairə seçki komissiyasından R.İ.Məmmədovanın müraciətini araşdırılması ilə bağlı təqdim olunmuş sənədlərdən müəyyən edilmişdir ki, mübahisələndirilən seçki məntəqələrində səsvərmə günü müşahidə aparmış və bələdiyyə üzvü seçilməmiş qeydə alınmış namizədlər B.A.Hacıməmmədov, A.A.Qasimov, C.K.Mustafayev, R.K.Məmişov, E.Ə.Tağıyev, S.P.Həsənov, Z.A.Aslanov və Ə.R.Mürsalovdan alınmış izahatlarda həmin seçki dairəsinin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 və 35 sayılı seçki məntəqələrində səsvərmə və səslərin sayılması prosesini özləri və müşahidəçiləri vasitəsilə müşahidə etdikləri müşahidə zamanı səsvərmənin nəticələrinə təsir edə biləcək qanun pozuntularına rast gəlmədiyini bildirmişdir. Eyni məsələ ilə bağlı yuxarıda göstərilən məntəqə seçki komissiyalarının üzvlərindən və həmin məntəqələrdə səsvərmə və səslərin hesablanması müşahidə etmiş qeydə alınmış namizədlərdən, müxtəlif siyasi partiyaları təmsil edən və öz təşəbbüsü ilə müşahidə aparmış 97 seçki subyektdən alınmış izahatlarla əsasən müraciətdə baş verməsi iddia olunan pozuntular öz təsdiqini tapmamışdır.

Ərizəçi tərəfindən müraciət əlavə edilmiş bir ədəd elektron məlumat daşıyıcısına baxış keçirilmiş və müəyyən olunmuşdur ki, həmin görüntülər səsvərmə günü sosial şəbəkələrdə yayımlanmış, məntəqədə kənarında seçicilərə səs vermələri ilə bağlı sualları verilməsini əks etdirir.

Göstərilənlərə əsasən şikayətin təmin edilməsi və dairə seçki komissiyasının 29 dekabr 2019-cu il tarixli 40/100 sayılı qərarının ləğv olunması üçün hüquqi əsaslar müəyyən edilməyindən müraciət əsasız hesab olunaraq təmin edilməməli, dairə seçki komissiyasının qərarı dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 1-ci, 2-ci, 4-cü, 6-cı, 7-ci və 8-ci hissələrinə əsasən **qərara alır**:

1. 2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 10 sayılı Binaqədi üçüncü seçki dairəsindən Binaqədi qəsəbə bələdiyyəsi üzvlüyünə qeydə alınmış namizəd Məmmədova Rəbiyyə İlyar qızının 9 yanvar 2020-ci il tarixli 71 sayılı müraciəti əsasız olduğundan təmin edilməsini, dairə seçki komissiyasının 29 dekabr 2019-cu il tarixli 40/100 sayılı qərarı dəyişdirilmədən saxlanılsın.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr *Məzahir Pənahov*
Katib *Arifə Muxtarova*
Katib *Mikayıl Rəhimov*

11.01.2020-ci il

QƏRAR № 8/55

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 10 yanvar 2020-ci il tarixli 74 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 98 sayılı Şəmkir şəhər seçki dairəsindən Şəmkir bələdiyyəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Əliyev Dilqəm Sabir oğlu və digərləri 10 yanvar 2020-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı ərizə ilə müraciət edərək həmin seçki dairəsindən Şəmkir bələdiyyəsinə keçirilən seçkilərdə qanun pozuntularının olduğunu iddia etmiş və bununla bağlı müvafiq tədbirlərin görülməsini xahiş etmişlər.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (Seçki Məcəlləsinin) 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində ekspert qrupunun üzvü tərəfin-

dən nəzərdən keçirilərək rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Daxil olmuş müraciət nəzərdən keçirilərkən müəyyən olunmuşdur ki, şikayət seçki qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş müddət ötürülməklə verilməsi və bu səbəbdən də ekspert qrupunun üzvü müraciəti geri qaytarılması barədə rəy vermişdir.

Seçki Məcəlləsinin 112.1-ci maddəsinə və yuxarıda göstərilən Təlimatın 4.1.2-ci yarımbəndinə əsasən, seçki subyektləri vətəndaşların seçki hüquqlarının pozan qərar və hərəkətlərdən (hərəkətsizlikdən) həmin qərarın dərc edildiyi və ya alındığı, hərəkətin (hərəkətsizliyin) baş verdiyi gündən və ya maraqlı şəxsin bu haqda məlumat aldığı gündən başlayaraq 3 gün müddətində şikayət edə bilər.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və

dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 4.1.2-ci yarımbəndinə əsasən **qərara alır**:

1. 2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində 98 sayılı Şəmkir şəhər seçki dairəsindən Şəmkir bələdiyyəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Əliyev Dilqəm Sabir oğlu və digərlərinin Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 10 yanvar 2020-ci il tarixli 74 sayılı müraciəti qanunvericiliklə müəyyən olunmuş şikayətvərmə müddəti ötürülməklə verildiyindən ərizəçilərə geri göndərilisn.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr *Məzahir Pənahov*
Katib *Arifə Muxtarova*
Katib *Mikayıl Rəhimov*

11.01.2020-ci il

Mərkəzi Seçki Komissiyası bələdiyyə seçkilərinin ümumi yekunlarını elan edib

Yanvarın 11-də Məzahir Pənahovun sədrliyi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) iclası keçirilib. İclasda 2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərinin ümumi yekunları ilə bağlı məsələyə baxılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda bələdiyyə seçkilərinin qanunvericiliyin tələblərinə uyğun azad, ədalətli və şəffaf şəkildə keçirilərək ölkəmizin tarixinə əlamətdar hadisələrdən biri kimi yazıldığı qeyd olunub. Komissiya üzvlərinin müzakirəsi zamanı dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərinin baş tutduğunu, bu seçkilərin ümumən Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasına, Seçki Məcəlləsinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun keçirildiyi diqqətə çatdırılıb.

Bildirilib ki, seçkilərin yüksək səviyyədə hazırlanıb keçirilməsi üçün MSK və aidiyyəti dövlət qurumları tərəfindən Seçki Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş vəzifə və səlahiyyətlərin icrasına xüsusi diqqətə yanaşılıb.

Ardı 6-cı səh.

QƏRAR № 8/56

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərinin ümumi yekunlarına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının (Mərkəzi Seçki Komissiyası) 18 oktyabr 2019-cu il tarixli 7/24 sayılı qərarı ilə Azərbaycan Respublikasında bələdiyyə seçkiləri cari il dekabrın 23-nə təyin edilərək keçirilmişdir. Bu seçkilərdə ölkə üzrə seçici siyahısına daxil edilmiş 4 976 858 seçicinin 1 626 910 nəfəri, yəni seçicilərin ümumi sayının 32,69%-i səsvərmədə iştirak etmişdir.

Bələdiyyə seçkilərinin hazırlanması və keçirilməsi müddətində Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının, Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (Seçki Məcəlləsi) və digər qanunvericilik aktlarının norma və tələblərinə riayət olunmaqla 41 462 nəfərin namizədliyi qeydə alınmışdır. Seçki prosesinin bütün mərhələlərində, o cümlədən təşviqat dövründə bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərə bərabər şərait yaradılmış, respublikada üzrə 1 606 bələdiyyəyə 15 156 bələdiyyə üzvünün seçilməsi üçün 118 seçki dairəsinin 5 049 seçki məntəqəsində səsvərmə keçirilmişdir.

Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində Azərbaycan Respublikasının işğal olunmuş ərazilərində - Dağlıq Qarabağ regionunda (Xankəndi şəhəri, Şuşa, Xocalı, Əsgəran və Xocavənd rayonları), Ağdərə, Kəlbəcər, Laçın, Qubadlı, Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarında tam, Ağdam və Füzuli rayonlarının isə işğal altında olan hissələrində bələdiyyə seçkilərinin keçirilməsi mümkün olmamış, Azərbaycan Respublikasının suveren hüquqlarının və işğal nəticəsində məcburi köçkün düşmüş ölkə vətəndaşlarının digər hüquqları ilə yanaşı, yerli özünüidarəetmə orqanlarının yaradılmasında iştirak, bu orqanlara seçmək və seçilmək hüququ kobud şəkildə pozulmuşdur.

İşğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla, respublikanın bütün coğrafiyasını əhatə edən 1 000 seçki məntəqəsində (respublikada üzrə məntəqələrin təxminən 20%-də) veb-kameralar quraşdırılmışdır. İnternet istifadəçiləri istər ölkə daxilindən, istərsə də ölkə xaricindən MSK-nın internet sahifəsinə daxil olaraq heç bir qeydiyyat tələb edilmədən, real zaman rejimində seçki məntəqələrində səsvərmə günü baş verən bütün prosesləri izləmək imkanı malik olmuşdular. Seçkiləri 17 beynəlxalq müşahidəçi ilə yanaşı, müxtəlif siyasi partiyalar, qeydə alınmış namizədləri, qeyri-hökumət təşkilatlarını təmsil edən, eyni zamanda öz təşəbbüsləri ilə seçkilərə qatılmış 52 636 yerli müşahidəçi, həmçinin respublikada fəaliyyət göstərən yerli və xarici kütləvi informasiya vasitələrinin çoxsaylı nümayəndələri sərbəst şəkildə izləmişlər.

Seçki günü səsvərmə başa çatdıqdan sonra fasiləsiz olaraq səslərin hesablanması həyata keçirilmişdir. Yerli və beynəlxalq ictimaiyyətin seçkilərin nəticələri ilə tanış olması üçün səsvərmə başa çatdıqdan bir neçə saat sonra seçki məntəqələrinin protokol məlumatları birbaşa onlayn rejimdə qəbul

edilərək operativ şəkildə MSK-nın internet sahifəsinə yerləşdirilmiş və bunun ardınca seçki məntəqələrinin təqribən 92 faizindən olan məlumatlara əsasən ilkin nəticələr açıqlanmışdır. Seçki məntəqələrindən məlumatların birbaşa qəbulu prosesi mütəmadi şəkildə davam etdirilərək qısa müddət ərzində bütün seçki məntəqələri üzrə ilkin nəticələr ictimaiyyətdə təqdim olunmuşdur. Bütün bunlar seçkilərdə şəffaflığın təmin olunması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb etmişdir.

Qanunla müəyyən edilmiş müddətdə yekun protokollar və onlara əlavə olunan digər sənədlər məntəqə seçki komissiyalarına dairə seçki komissiyalarına çatdırılmış, bütün bələdiyyələr üzrə dairə seçki komissiyalarının protokolları isə qanunvericiliyə uyğun olaraq səsvərmə günündən sonra iki gün ərzində Mərkəzi Seçki Komissiyasına təqdim edilmişdir.

Yekun protokollar və digər seçki sənədlərindəki məlumatlar, habelə komissiyaya daxil olmuş müraciətlər tam, obyektiv və hərtərəfli araşdırılmışdır.

Mərkəzi Seçki Komissiyası özünün qaynar xətti və elektron ünvanına daxil olan müraciətləri, sosial şəbəkələrdə paylaşılmış materialları da ətraflı şəkildə araşdıraraq seçkilərin qanunvericiliyə uyğun keçirilməsi və mövcud standartlara cavab verməsinə xələf getirə biləcək halları nəzərə almaqla əldə edilən nəticələr əsasında qərar vermişdir. Araşdırma prosesində veb-kameraların görüntülərindən də istifadə edilmişdir.

Yekunda bələdiyyələrin bir qisminə səsvərmənin gedişi və nəticələrin bəzi seçki komissiyaları tərəfindən rəsmiləşdirilməsində seçkilərin nəticələrinə təsir edən bir sıra ciddi qanun pozuntularına, kobud səhvələrə və seçicilərin səsvərmə hüquqlarının məhdudlaşdırılması hallarına yol verilməsi müəyyən edilmişdir. Bununla da seçicilərin iradəsinə müəyyən təsir etmə qeyri-mümkün olduğundan 32 seçki məntəqəsi üzrə səsvərmənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi üçün, həmçinin seçkilərin hazırlanması, keçirilməsi və nəticələrin müəyyən olunması zamanı öz fəaliyyətində yol verdiyi nöqsanlara görə 22 sayılı Nəsimi ikinci seçki dairəsinin 5, 6 və 7, 23 sayılı Nəsimi - Səbail seçki dairəsinin 9, 24 sayılı Nizami birinci seçki dairəsinin 3 və 4, 61 sayılı Neftçala seçki dairəsinin 14, 69 sayılı Cəlilabad - Masallı - Biləsuvar seçki dairəsinin 8 və 10, 84 sayılı Füzuli seçki dairəsinin 4, 111 sayılı Zaqatala - Balakən seçki dairəsinin 3 və 119 sayılı Ağdam kənd seçki dairəsinin 13 sayılı seçki məntəqələrinin məntəqə seçki komissiyaları buraxılısın.

5. Seçkilərin ümumi yekunları rəsmi təsdiq edilən 1 595 bələdiyyənin tam tərkibdə (Əlavə 3) formalaşması, 2 bələdiyyənin isə (Əlavə 4) tam tərkibdə formalaşmaması nəzərə alınmışdır.

6. Bələdiyyələr üzrə seçilmiş üzvlərin siyahısı elan edilmiş.

7. Bələdiyyə seçkilərinin ümumi yekunlarına dair Mərkəzi Seçki Komissiyasının yekun protokolu tərtib edilmiş.

lərin etibarsız hesab edilməsi üçün ciddi əsaslar müəyyən edilmişdir.

İki bələdiyyənin hər biri üzrə 2 qeydə alınmış namizədin lehinə verilmiş səslərin sayı bərabər olduğundan həmin bələdiyyələrin tam tərkibdə formalaşması mümkün olmamışdır.

Ümumilikdə müəyyən edilmişdir ki, 9 bələdiyyə üzrə səsvərmənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi nəzərə alınmaqla 15 075 nəfər bələdiyyə üzvü seçilmiş, nəticədə 1 595 bələdiyyə tam tərkibdə formalaşmış, 2 bələdiyyə isə tam tərkibdə formalaşmamışdır.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 23.2-ci, 25-ci, 28.2-ci, 28.4-cü, 107.4-cü, 108-ci, 239-cu, 240-cu və 241-ci maddələrinə əsasən **qərara alır**:

1. 2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərinin baş tutduğunu, bu seçkilərin ümumən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına, Seçki Məcəlləsinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun keçirildiyi nəzərə alınmışdır.

2. 32 seçki məntəqəsi üzrə seçicilərin iradəsinə müəyyən təsir etmə mümkün olmadığından həmin məntəqələr üzrə səsvərmənin nəticələri, o cümlədən qeyd edilən seçki məntəqələrində 16 seçki məntəqəsini əhatə edən 8 bələdiyyə üzrə səsvərmənin nəticələri etibarsız sayılmış.

3. Bəzi seçki məntəqələri və bələdiyyələr üzrə seçkilərin etibarsız hesab edilməsinə dair Mərkəzi Seçki Komissiyasının və 11 sayılı Qaradağ seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının müvafiq qərarları nəzərə alınaraq, ümumilikdə 39 seçki məntəqəsində (Əlavə 1) səsvərmənin nəticələrinin və 9 bələdiyyəyə (Əlavə 2) seçkilərin etibarsız hesab edilməsi nəzərə alınmışdır.

4. Seçkilərin hazırlanması, keçirilməsi və nəticələrin müəyyən olunması zamanı öz fəaliyyətində yol verdiyi nöqsanlara görə 22 sayılı Nəsimi ikinci seçki dairəsinin 5, 6 və 7, 23 sayılı Nəsimi - Səbail seçki dairəsinin 9, 24 sayılı Nizami birinci seçki dairəsinin 3 və 4, 61 sayılı Neftçala seçki dairəsinin 14, 69 sayılı Cəlilabad - Masallı - Biləsuvar seçki dairəsinin 8 və 10, 84 sayılı Füzuli seçki dairəsinin 4, 111 sayılı Zaqatala - Balakən seçki dairəsinin 3 və 119 sayılı Ağdam kənd seçki dairəsinin 13 sayılı seçki məntəqələrinin məntəqə seçki komissiyaları buraxılısın.

5. Seçkilərin ümumi yekunları rəsmi təsdiq edilən 1 595 bələdiyyənin tam tərkibdə (Əlavə 3) formalaşması, 2 bələdiyyənin isə (Əlavə 4) tam tərkibdə formalaşmaması nəzərə alınmışdır.

6. Bələdiyyələr üzrə seçilmiş üzvlərin siyahısı elan edilmiş.

7. Bələdiyyə seçkilərinin ümumi yekunlarına dair Mərkəzi Seçki Komissiyasının yekun protokolu tərtib edilmiş.

Sədr *Məzahir Pənahov*
Katib *Arifə Muxtarova*
Katib *Mikayıl Rəhimov*

11.01.2020-ci il

MƏRKƏZİ SEÇKİ KOMİSSİYASINDA

Mərkəzi Seçki Komissiyası bələdiyyə seçkilərinin ümumi yekunlarını elan edib

Əvvəli 5-ci səh.

Seçici siyahılarının dəqiqləşdirilməsi, normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi, seçicilər də daxil olmaqla bütün seçki subyektləri üçün geniş maarifləndirmə tədbirlərinin keçirilməsi, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərin irəli sürülməsi və qeydə alınması, bərabər şərtlərə əsaslanan seçkiqabağı təşviqat imkanının yaradılması, müşahidəçilər və kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin istisnasız sərbəst fəaliyyəti üçün tam maneəsiz şərait yaradılması kimi mühüm tədbirlər və bütün digər layihələr MSK-nın hazırlayıb təsdiq etdiyi "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyə seçkilərinin hazırlanması və keçirilməsi üzrə əsas hərəkət və tədbirlərin Təqvim planı"na əsasən ardıcıl, sistemli və keyfiyyətlə gerçəkləşdirilib.

Ermenistan tərəfindən əraziləri işğal edilmiş rayonları əhatə edən 7 seçki dairəsi üzrə bələdiyyə seçkilərinin keçirilməsi mümkün olmadığına görə bələdiyyə seçkiləri 125 seçki dairəsinin 118-də, 5049 seçki məntəqəsi üzrə keçirilib. 1606 bələdiyyəni əhatə edən seçkilərdə 15156 bələdiyyə üzvlüyünə 41462 nəfərin namizədliyi qeydə alınıb və bütün namizədlərə seçkiqabağı təşviqat dövründə eyni imkanlar və bərabər şərait yaradılıb. Seçkilərlə bağlı daxil olmuş bütün müraciətlər vətəndaşların seçki hüquqlarının daha səmərəli təmin olunması məqsədilə dəqiq, hərtərəfli və obyektiv araşdırıldıqdan sonra operativ şəkildə iclasa çıxarılıb və komissiya üzvləri tərəfindən müzakirə olunduqdan sonra müvafiq qərarlar qəbul edilib.

Bələdiyyə seçkilərində aşkarlığın təmin edilməsi üçün digər

vasitələrlə yanaşı, işğal altındakı ərazilər istisna olmaqla bütün ölkə coğrafiyasını əhatə edən 1000 seçki məntəqəsində (seçki keçirilən məntəqələrin təqribən 20 faizində) internet vasitəsilə səsvermə prosesini birbaşa izləmə imkanı yaradaraq veb-kameralar quraşdırılıb. İnternet istifadəçiləri istər ölkə daxilindən, istərsə də ölkə xaricindən MSK-nın internet

səhifəsinə daxil olaraq heç bir qeydiyyat tələb edilmədən, real zaman rejimində seçki məntəqələrində səsvermə günü baş verən bütün prosesləri izləmək imkanına malik olublar.

Seçkiləri 17 beynəlxalq müşahidəçi ilə yanaşı, müxtəlif siyasi partiyaları, qeydə alınmış namizədləri, qeyri-hökumət təşkilatlarını təmsil edən, eyni za-

manda, öz təşəbbüsləri ilə seçkilərə qatılmış 52636 yerli müşahidəçi, həmçinin respublikada fəaliyyət göstərən yerli və xarici kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri sərbəst və maneəsiz şəkildə izləyib. Seçki günü səsvermə başa çatdıqdan sonra fasiləsiz olaraq səsərin hesablanması həyata keçirilib. Yerli və beynəlxalq ictimaiyyətin seçkilə-

rin nəticələri ilə tanış olmaları üçün səsvermə başa çatdıqdan bir neçə saat sonra seçki məntəqələrinin protokollu məlumatları birbaşa onlayn rejimə qəbul edilərək operativ şəkildə MSK-nın internet səhifəsində yerləşdirilib və bunun ardınca seçki məntəqələrinin təqribən 92 faizindən olan məlumatlara əsasən ilkin nəticələr açıqlanıb. Seçki məntə-

qələrindən məlumatların birbaşa qəbulu prosesi mütəmadi şəkildə davam etdirilərək qısa müddət ərzində bütün seçki məntəqələri üzrə ilkin nəticələr ictimaiyyətə təqdim olunub.

Bələdiyyə seçkilərində seçicilər azad və maneəsiz şəkildə seçki məntəqələrinə gələrək öz iradələrini ifadə edib və ümumilikdə ölkə üzrə seçicilərin ümumi sayının

32,69 faizi səsvermədə iştirak edib.

Komissiya üzvlərinin geniş müzakirəsindən sonra qəbul edilən qərarda yekun olaraq seçki məntəqəsində səsvermənin nəticələrinin ləğv edilməsi, 9 bələdiyyə üzrə seçkilərin etibarsız sayılması, seçkilərin ümumi yekunları rəsmi təsdiq edilən 1595 bələdiyyənin tam tərkibdə formalaşması, 2 bələdiyyənin isə tam tərkibdə formalaşmamasının nəzərə alınması və bələdiyyələr üzrə seçilmiş üzvlərin siyahısının elan olunması öz əksini tapıb.

Seçkilərin hazırlanması, keçirilməsi və nəticələrin müəyyən olunması zamanı öz fəaliyyətində yol verdiyi nöqsanlara görə 12 seçki məntəqəsinin - 22 sayılı Nəsimi ikinci seçki dairəsi üzrə 5,6, 7 sayılı, 23 sayılı Nəsimi-Səbail seçki dairəsi üzrə 9 sayılı, 24 sayılı Nizami birinci seçki dairəsi üzrə 3,4 sayılı, 61 sayılı Neftçala seçki dairəsi üzrə 14 sayılı, 69 sayılı Cəlilabad-Masallı seçki dairəsi üzrə 8, 10 sayılı, 84 sayılı Füzuli seçki dairəsi üzrə 4 sayılı, 111 sayılı Zaqatala-Balakən seçki dairəsi üzrə 3 sayılı və 119 sayılı Ağdam kənd seçki dairəsi üzrə 13 sayılı seçki məntəqələrinin məntəqə seçki komissiyaları buraxılıb. MSK-nın bələdiyyə seçkilərinin yekunları ilə bağlı qərarı yekdilliklə qəbul edilib.

Sonda bələdiyyə seçkilərinin ümumi yekunlarına dair Mərkəzi Seçki Komissiyasının yekun protokolu tərtib edilib və bütün komissiya üzvləri tərəfindən imzalanaraq təsdiqlənib.

İclasda beynəlxalq müşahidə missiyalarının və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri iştirak ediblər.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI

BƏLƏDİYYƏ SEÇKİLƏRİ

23 dekabr 2019-cu il

Səsvermənin ümumi yekunlarına dair
MƏRKƏZİ SEÇKİ KOMİSSİYASININ
PROTOKOLU

Mərkəzi Seçki Komissiyası səsvermənin nəticələri haqqında dairə seçki komissiyalarının bələdiyyələr üzrə təqdim etdiyi protokollarına əsasən səsvermənin ümumi yekunlarını müəyyən etmişdir:

1. Seçkilər təyin edilmiş bələdiyyələrin sayı	Bir min altı yüz altı	1 606
2. Seçkilər təxirə salınmış bələdiyyələrin sayı	Sıfır	0
3. Seçkilər keçirilmiş bələdiyyələrin sayı	Bir min altı yüz altı	1 606
4. Seçkilər keçirilmiş seçki dairələrinin sayı	Bir yüz on səkkiz	118
5. Seçici siyahılarına daxil edilmiş seçicilərin ümumi sayı	Dörd milyon doqquz yüz yetmiş altı min səkkiz yüz əlli səkkiz	4 976 858
6. Səsvermədə iştirak etmiş seçicilərin sayı *	Bir milyon altı yüz iyirmi altı min doqquz yüz on	1 626 910
7. Mərkəzi Seçki Komissiyası protokolunun tərtib edilməsi üçün əsas götürülən bələdiyyələr üzrə dairə seçki komissiyası protokollarının sayı	Bir min altı yüz altı	1 606
8. Səsvermənin baş tutmadığı bələdiyyələrin sayı	Sıfır	0
9. Etibarsız hesab edilmiş məntəqə seçki komissiyaları protokollarının sayı **	Otuz doqquz	39
10. Səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilmiş bələdiyyələrin sayı ***	Doqquz	9
11. Səsvermənin nəticələri etibarlı hesab edilmiş bələdiyyələrin sayı ****	Bir min beş yüz doxsan yeddi	1 597
12. Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən müvafiq nəticələr ləğv edildikdən sonra səsvermədə iştirak etmiş seçicilərin sayı	Bir milyon altı yüz on iki min beş yüz yetmiş iki	1 612 572
13. Tam tərkibdə formalaşmamış bələdiyyələrin sayı *****	iki	2
a) Üzvlərinin sayının 2/3 hissəsindən az olmaqla	Sıfır	0
b) Üzvlərinin sayının 2/3 hissəsindən çox olmaqla	iki	2

14. Bələdiyyə üzvü seçilənlərin sayı ****

On beş min yetmiş beş

15 075

Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri
Komissiya sədrinin müavini
Komissiyanın katibi
Komissiyanın katibi
Komissiyanın üzvləri:

PƏNAHOV Məzahir Məhəmməd oğlu
QASIMOV Rövşət Afət oğlu
MUXTAROVA Arifə Ağavərdi qızı
RƏHİMOV Mikayıl Rəhman oğlu
CAVADOV Fuad Musa oğlu
ƏLİYEV Şahin Sərdar oğlu
İBRAHİMOV Ramiz Hilal oğlu
KAZIMOVA Valida Faiq qızı
PAŞAYEV Hüseyn Məmməd oğlu
MƏMMƏDOV İlham Sabir oğlu
NADİRANLI Nizami Hüseyn oğlu
ORUCOV Qabil Əhməd oğlu
ƏSGƏROV Bəxşeyiş Məmməd oğlu
HƏSƏNOV Tofiq Eldar oğlu
QƏHRAMANLI Almas Əlisultan qızı
QULİYEV Etibar Cəfər oğlu
ŞAHBAZOV İkkin Zaur oğlu

M.Y.

Protokol 11 yanvar 2020-ci il saat 19.10-da(də) tərtib edilmişdir.

Komissiyanın həlledici səs hüquqlu üzvünün xüsusi rəyi haqqında qeyd:

* Seçicilərin fəallığı [seçicilərin ümumi sayına (5) nisbətən faizlə]: 32,69 %
** 1 saylı əlavə
*** 2 saylı əlavə
**** 3 saylı əlavə
***** 4 saylı əlavə

Əlavə 1

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində səsvermənin
nəticələri etibarsız hesab edilmiş seçki məntəqələrinin
SİYAHISI

Sıra	Seçki dairəsinin sıra sayı və adı	Məntəqələrin nömrəsi	Bələdiyyənin adı
1	11 sayılı Qaradağ seçki dairəsi	28	Müşviqabad bələdiyyəsi
2	22 sayılı Nəsimi ikinci seçki dairəsi	5, 6, 7	Nəsimi bələdiyyəsi
3	23 sayılı Nəsimi-Səbail seçki dairəsi	9	Nəsimi bələdiyyəsi
4	24 sayılı Nizami birinci seçki dairəsi	3, 4	Nizami bələdiyyəsi
5	30 sayılı Suraxanı birinci seçki dairəsi	24	Qaraxuxur bələdiyyəsi
6	31 sayılı Suraxanı ikinci seçki dairəsi	30	Qaraxuxur bələdiyyəsi
7	54 sayılı Şabran-Siyazan seçki dairəsi	3	Şabran bələdiyyəsi
		47	Siyazan bələdiyyəsi
8	56 sayılı Xaçmaz kənd seçki dairəsi	37	Xudat bələdiyyəsi
9	61 sayılı Neftçala seçki dairəsi	14	Neftçala bələdiyyəsi
10	65 sayılı Saatlı-Sabirabad-Kürdəmir seçki dairəsi	7, 8	Varxan bələdiyyəsi
11	69 sayılı Cəlilabad-Masallı-Biləsuvar seçki dairəsi	8, 9, 10, 11	Ağdaş bələdiyyəsi
12	79 sayılı İmişli seçki dairəsi	6, 12	İmişli bələdiyyəsi
13	80 sayılı İmişli-Beyləqan seçki dairəsi	8	Boşçalılar bələdiyyəsi
		17, 18, 43	Təzəkənd bələdiyyəsi
14	81 sayılı Beyləqan seçki dairəsi	29, 40	Milabad bələdiyyəsi
		7	Ağcabədi bələdiyyəsi
15	82 sayılı Ağcabədi seçki dairəsi	16, 17	Şənlik bələdiyyəsi
16	84 sayılı Füzuli seçki dairəsi	4	Horadiz bələdiyyəsi
17	86 sayılı İsmayilli seçki dairəsi	14, 15	Tağlabiyan bələdiyyəsi
18	87 sayılı Ağsu-İsmayilli seçki dairəsi	35, 36	Nəmimli bələdiyyəsi
19	89 sayılı Göyçay-Ağdaş seçki dairəsi	20, 21	Xosrov bələdiyyəsi
20	111 sayılı Zaqatala-Balakən seçki dairəsi	3	Zaqatala bələdiyyəsi
21	119 sayılı Ağdam seçki dairəsi	13	Üçoqlan bələdiyyəsi
		Cəmi:	39

* DSK tərəfindən səsvermənin nəticəsi etibarsız hesab edilmiş seçki məntəqəsi

Əlavə 2

Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən
nəticələri etibarsız hesab edilmiş bələdiyyələrin
SİYAHISI

Seçki dairəsinin sıra sayı və adı	Bələdiyyənin adı
65 sayılı Saatlı-Sabirabad-Kürdəmir seçki dairəsi	Varxan bələdiyyəsi
69 sayılı Cəlilabad-Masallı-Biləsuvar seçki dairəsi	Ağdaş bələdiyyəsi
80 sayılı İmişli-Beyləqan seçki dairəsi	Boşçalılar bələdiyyəsi
81 sayılı Beyləqan seçki dairəsi	Təzəkənd bələdiyyəsi
	Milabad bələdiyyəsi
82 sayılı Ağcabədi seçki dairəsi	Şənlik bələdiyyəsi
86 sayılı İsmayilli seçki dairəsi	Tağlabiyan bələdiyyəsi
87 sayılı Ağsu-İsmayilli seçki dairəsi	Nəmimli bələdiyyəsi
89 sayılı Göyçay-Ağdaş seçki dairəsi	Xosrov bələdiyyəsi

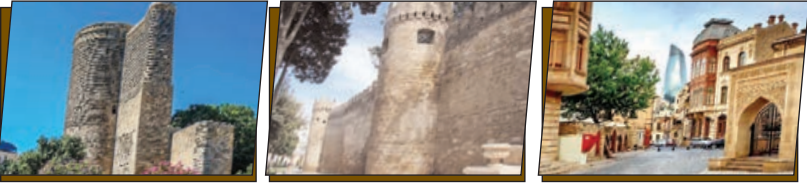
Qeyd: 3 saylı əlavə 14 yanvar 2020-ci il tarixdə "Azərbaycan" qəzetinin xüsusi buraxılışında dərc ediləcəkdir.

Əlavə 4

2019-cu il dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində
tam tərkibdə formalaşmamış bələdiyyələrin
SİYAHISI

Seçki dairəsinin sıra sayı və adı	Bələdiyyənin adı
80 sayılı İmişli-Beyləqan seçki dairəsi	Şərq bələdiyyəsi
101 sayılı Göygöl-Daşkəsən seçki dairəsi	Gurbulaq bələdiyyəsi

İÇƏRİ ŞƏHƏR

● Bakı əsilzadələri

XIX əsrin əvvəllərində, Azərbaycanın şimal hissəsi çar Rusiyasının işğalına məruz qaldıqdan sonra yeni idarəçilik üsulu formalaşmağa başladı. Həmin vaxtlardan etibarən rus inzibati idarələrinin rəsmi sənədlərində azərbaycanlılar üçün soyadlar müəyyənləşdirildi. Azərbaycan əsilzadələrinin soyadlarında hansı zümrədən olduqları əksini tapdı. Bakı xan nəslinin bir qolu olanlar da bundan sonra Xanlarov soyadı ilə tanındılar.

Xanlarovlar nəslinin gerbi

Əsilzadələr məclisinin şəhadətnaməsi

Aqaməmmədli bəy Xanlarov (yuxarıda soldan birinci)

Ağamusa bəy və Cəbrayıl bəy Xanlarov qardaşları

Onlar Bakının sonuncu xanlıq nəslinin davamçıları idilər. Güman edilir ki, Dərgah Qulu bəy özünün və I Mirzə Məhəmməd xanın (1747-1768-ci illərdə Bakı xanı) hakimiyyətini qorumaq və möhkəmləndirmək üçün müəyyən addımlar atmalı olub. Dərgah Qulu bəyi qayıqlardan həm də öz nəslinin nümayəndələrini və varidatını hakimiyyətdaxili çəkişmələrdən mühafizə etmək idi. O varidat ki, gələcəkdə rəsmi şəkildə

Zadəgan nəslinin davamçıları

Xanlarov soyadını daşıyacaq varislərinə qalacaqdı...

İçəri şəhərin qədim sakinləri...

Onlar ata-babadan içərişəhərli olublar. Xanlarov nəslinin davamçılarından olan Natəvan Xanlarova deyir ki, Bakıya, onun qədim və gözəl İçəri şəhərinə sevgi bizim üçün müqəddəsdir: "Mən 1971-ci ildə İçəri şəhərdə dünyaya göz açmışam. Xanlarovların Kiçik qala küçəsi, 124 ünvanında yerləşən tarixi mülkündə boya-başa çatmışam. Bakı Dövlət Universitetinin Şərqşünaslıq fakültəsinin fərqlənən diplomu ilə bitirmişəm. Ərəbşünasam. 2002-ci ildən bugüncə Xarici İşlər Nazirliyində çalışıram. Şöbə müdiriyəm, II dərəcəli müşavirəm. Mənim ulu babam Aqaməmmədli bəy Xanlarov, onun oğlu babam Ağamusa bəy Xanlarov, nəvəsi isə atam Elxan Xanlarovdur. Aqaməmmədli bəy də, Balaxanın nəvə də Böyük Vətən müharibəsi dövründə dünyadan köçüb. Səkkiz övladları - dörd oğulları, dörd qızları olub. Mənim babam Ağamusa bəy Xanlarov onlardan biri idi".

Azərbaycanın ilk kimyaçısı alimi Məvsüm bəy Xanlarov

Elxan Xanlarov

paq sahələri olub. Yayın isti günlərində isə adətən Bakının Şüvəlandakı bağlarına üz tuturdular. Xanlarovların torpaq sahələrinin çoxunun Aşurbəyovların və Salimxanovların torpaqları ilə həmsərhəd olması sənədlərdə də əksini tapıb. Bu nəslin nümayəndələrinin Aşurbəyovlar və Salimxanovlar, eləcə də digər bəy nəsiləri ilə - Sultanovlarla, Hacinskilərlə həm də qohumluqları vardı.

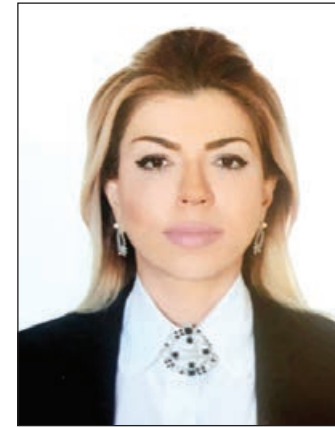
Natəvan Xanlarova nəslinin böyüklərindən eşitdiyi bir hadisəni yada salır: "Bakı milyonçusu Ağamusa Nağıyev öz əziz, nakam oğlunun xatirəsinə İsmayiliyyə binasını (hazırda AMEA-nın əsas bi-

qalmışdı. Bərabərlik vəd edən yeni hökumət öz siyasətini həyata keçirməyə varirləri kasıblaşdırmıqdan başlandı. Beləcə, bəy, ağa, xan soyadından olanların məşəqqətli günləri gəldi. Yeni hökumət sovetləşmə, şəxsi mülkiyyət hüququnun ləğv edilməsi siyasətini Azərbaycanda ən sərt şəkildə həyata keçirirdi. Xanlarovların da mülkləri əllərindən alındı. Şüvəlandakı bağlarına pənəh apardılar. Natəvan Xanlarova danışır: "Böyüklərimiz mənə danışıblar ki, bolşeviklər gələndə Xanlarovlar nəslinin övladları da şəhərdəki evlərini tərk etməli məcburiyyətində qalıblar. İşgəli orduyun əsgərləri boş qalmış mülklərə daxil olublar. İndi bizim yaşa-

vələndakı bağlarından qalmalı oldular. İçəri şəhərdəki evlərin yalnız biri qaldı. Daha doğrusu, sahiblərinə həmin mülk bir hissəsində yaşamaq üçün yer verildi.

Tanınmış nəslin məşhur övladları

Sovet hökuməti ölkənin digər əsilzadələri kimi, Xanlarovların da var-dövlətlərini, mülklərini müsadirə etdi. Amma onları fitri istedadları-

Natəvan Xanlarova

dan, dərin zəkalarından və elmə, təhsilə böyük maraqlarından məhrum edə bilmədi. Övvəllər də Xanlarovlar nəslinin nümayəndələri arasında ziyalılar çox idi. Onlardan biri - Məvsüm bəy Xanlarov 1857-ci il sentyabrın 24-də Bakıda dünyaya göz açdı. İlk təhsilini mədrəsədə aldı, ərəb və fars dillərini, Qurani, şəriət elmini orada öyrəndi. 1871-ci ildə mədrəsəni bitirib. Rus dilini müstəqil öyrənib. O, 1872-1877-ci illərdə Bakıdakı rus Reali Gimnaziyasında oxuyub. Bu məktəbin əlavə siniflərində təhsilini davam etdirmək qərarına gəlib. Həmin məktəbin yüksək səviyyəli kimya laboratoriyasının və fizika kabinetinin imkanlarından bəhrələndirən Məvsüm bəy öz sənət yolunu müəyyənləşdirib. O dövrdə Azərbaycanın neft sənayesinin inkişafı, xüsusilə neft emalı sahəsinin perspektivlərini nəzərə alan Məvsüm bəy Almaniyağa gedib. Vyusburq Universitetinin tələbəsi olub. Növbəti il təhsilini davam etdirmək üçün Leypsiqə üz tutub. Leypsiq Universitetində dövrünün nüfuzlu elm xadimlərindən dərsləndi. 1881-ci ilin may ayında Fransanın Strasburq şəhərində fəaliyyət göstərən Vilhelm Kayzer Universitetinə yollanıb. Tanınmış alimlərin - An-

Sovet hökuməti ölkənin digər əsilzadələri kimi, Xanlarovların da var-dövlətlərini, mülklərini müsadirə etdi. Amma onları fitri istedadlarından, dərin zəkalarından və elmə, təhsilə böyük maraqlarından məhrum edə bilmədi.

nası - Z.F.) inşa etdirib. Möhtəşəm tikili başa çatdıqdan sonra Bakı milyonçularının hərsi bir qiymətli hədiyyə götürüblər. O zaman Xanlarovlar da iri və çox qiymətli bir çilçirəq hədiyyə ediblər".

Tələtömlü günlər...

1920-ci ilin aprelinde Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti süquta uğradan bolşeviklər hakimiyyəti ələ keçirdilər. XI Ordu Bakıya daxil oldu. Şəhər əhalisi həyəcan, təlaş içindəydi. Ölkənin müstəqilliyinə yenidən qəsd olunmuş, bu dəfə də bolşevik Rusiyasının istilasına məruz

diğımız Kiçik qala küçəsi, 124 ünvanında yerləşən çox gözəl görünümlü malik, bərbad və çürümüş baxan qədim bina da o dəhşətli hadisələrin şahididir. XI Ordunun əsgərləri parket döşəmənin üzərində ocaq qalayıblar. Otaqlarımızdan birində, parket döşəmənin bir neçə yerində həmin yanığı izləri indiyədək qalmaqdadır".

...Gözlənilənlər əksinə olaraq bolşevik hökuməti öz yerini gündən-günə möhkəmləndirdi. Bu yolda maneə kimi gördüklərinə düşmənlərini kəşif etdi. O zaman şəhərdəki mülkləri müsadirə edilən Xanlarov nəslinin nümayəndələri Şü-

von de Barinin, kimyaçı Rudolf Fittinq tələbəsi olan Məvsüm bəy elmi araşdırmalara başlayıb. 1883-cü ildə Strasburq Universitetinin Elmi Şurasında 26 yaşlı azərbaycanlı Məvsüm bəy Xanlarov doktorluq dissertasiyasını uğurla müdafiə edib. Təzkiyə vətəne qayıdıb, elmi araşdırmalarını burada davam etdirib. Kimyaçı alim xarici ölkələrdə də yaxşı tanınıb, D.I.Mendeleyev, D.P.Kononov, N.A.Mentuşkin kimi dünya şöhrətli elm adamları ilə fikir mübadiləsi aparıb.

Təhsilini Avropada başa vurub Bakıya qayıtdıqdan sonra Məvsüm bəy Xanlarov Hacı Zeynalabdin Tağıyevin böyük qızı Xanım ilə evlənib. Məvsüm bəy 1921-ci il fevralın 23-də vəfat edib. Sovet hakimiyyəti illərində Azərbaycan xalqının görkəmli övladlarının bir çoxu kimi onu da unudurmağa çalışıblar.

Xanlarov nəslinin başqa bir nümayəndəsi - Anaxanın Hüseyn bəy qızı Xanlarova isə dünya miqyasında tanınmış alim, texnika elmləri doktoru, professor idi. Onun atası Hüseyn bəy Xanlarov gənclik illərində Avropada oxumuşdu.

Sovet hökuməti bir tərəfdən ölkədə savadsızlığın ləğvi üçün böyük işlər həyata keçirir, digər tərəfdən də bəy, ağa, xan övladlarının təhsilini maneələr yaradırdı. Peterburq şəhərinə təhsil almaq üçün gedən Kərim bəy Xanlarov soyadına görə oxuduğu universitetlə vidalaşmaq təhlükəsi ilə üzləşib. Ona deyiblər ki, sən bəy oğlusan, bu məktəbdə oxuya bilməzsən. Kərim bəy bacısı Törə xanımın həyat yoldaşı, məşhur həkim Əsəd bəy Əmirovun soyadını götürüb. O, əlli ilə yaxın Moskva şəhərində yaşayıb. Maksim Qorki adına kinostudiyada səs rejissoru işləyib. Ömrünün sonunadək də Əmirov soyadını daşıyıb. Natəvan Xanlarova xatırlayır: "Rejissor Əlisəttar Atakişiyevlə Kərim əmi möhkəm dost idilər. Əlisəttar Atakişiyev bir dəfə Bakıya gələndə bizim qonağımsız oldu. O, Xanlarovların Şüvəlandakı bağına gəlmək istədiyini söylədi. Orada bizə dedi: "Bilirsiniz bu necə tarixi bağdır?! 1945-ci ildə "Arşın mal alan" filminin müəyyən hissələri, həmçinin toy səhnsəsi burada çəkilib. Onu da deyim ki, Xanlarovların Şüvəlandakı bağ evləri indi lal-kar uşaqlar üçün internatdır. Ölkənin Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın göstərişi ilə orada çox yüksək səviyyədə təmir işləri aparılıb".

Hər bir insan bu həyatda gördüyü xeyirxah işləri ilə hörmət qazanır. Onu yaddaşlarda yaşadan da xoş əməllərdir. İnşa etdikləri tarixi binalar, rəhimlilikləri, səxavətləri barədə dillərdə dolan söz-söhbətlər Xanlarov nəslinin dünyasını dəyişmiş övladlarını unudulmağa qoymur.

Natəvan Xanlarova deyir: "Sovet hakimiyyəti onlardan var-dövlətlərini, aqalığı titullarını ala bilməmişdi. Ancaq soy-kökəndən gələn əsilzadəlik, ali-cənablıq, ziyalılıq, vətəne, xalqa sonsuz sevgi hissələrinə toxuna bilməmişdi. Xanlarov nəslinin övladları bu gün də eyni duyğularla yaşayırlar. Çünki böyüklərimizdən belə görmüşük. Mənim atam öz zadəgan nəslinə ilə fəxr edirdi və biz övladlarına da bunu daim tələq edirdi. Onun bizə bir öyüdü vardı: "Unutmayın ki, siz hansı nəsiləndisiz və həmişə öz nəslinizə layiq olmağa çalışın. Layəqətli insan olmaq atam Elxan Xanlarovun, anam Sara Xanlarovanın bizə - mənə, qardaşım Cəbrayıl və bacım Fidan Xanlarovaya verdiyi təbiyyətin əsas ana xəttini təşkil edib. Dövlətimizə, vətənimizə xidmət etməkdən qürur duyuram. Mən həmişə soy-kökümüzlə layiq olmağa çalışıram. Daşdıgım soyadı qürur duyumaqla yanaşı, onun məsuliyyətini dərk edirəm. Nəsilər arasında ənənələr, mədəniyyət, xarakter, mədəniyyət davam edə bilər. Mən, eyni zamanda, ölkənin Prezidentini cənab İlham Əliyevə və ölkənin Birinci vitse-prezidentini Mehriban Əliyevaya çiçəklənən Azərbaycana, Bakıya və İçəri şəhərimiz üçün öz minnətdarlığımı bildirirəm".

Zöhrə FƏRƏCOVA, "Azərbaycan"

● Ədəbi xəzinə

Tarixi şəxsiyyətə məxsus əlyazma

Əlyazmalarda və salnamələrdə əks olunan tarix bizim üçün çox qiymətli, çünki o, xalqın tarixi keçmişini təsdiqləyir. Bu yazılı mənbələri qələmə alan insanlar keçmişin ən əlamətədar hadisələrini təsvir edib, bir daha onun sanki iştirakçısına çevrilirlər. İzlərini tarixdə həkk edirlər. Nadir əlyazmalar bizim tarixi keçmişimizi, əsrlər boyu cərəyan edən hadisələri əks etdirir. Bəli əlyazmalar çoxdur və onlar tarixi şəxsiyyətlərin ömür yolu və ailələri ilə bağlıdır. Bu yazıda tarixi şəxsiyyətə məxsus olan bir əlyazmadan və orada yerləşən xatirə sözlərindən söhbət açmaq istəyirik.

Kitab yazıçı, filosof, publisist Abbasqulu ağa Bakıxanovun ailəsinə məxsus olan Quranı-Kərimdir. Bu gün o, Milli İncəsənət Muzeyində saxlanılır. Bakıxanov şəxsiyyətinin danışarkən qeyd etdiyi ki, o, ilk dəfə öz xalqına onun tarixini yazıb qoymuşdur və belə bir ifadə işləmişdir: "O xalq ki, öz tarixini bilir tarixini bilməyəndən bir pillə yuxarıdır".

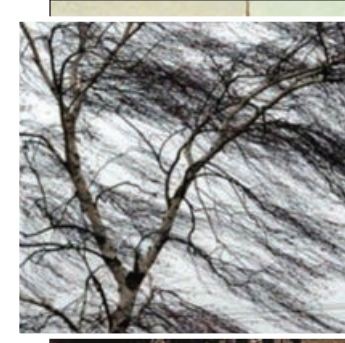
Onun yaşadığı dövrə Şərq ədəbiyyatı və başqa ilkin mənbələrlə işləmək böyük hazırlıq tələb edirdi. Abbasqulu ağa böyük maraqla və səbrlə həmin mənbələri əldə edirdi, oradakı çoxlarına bəlli olmayan məlumatları tapıb oxuyur, tərcümə edirdi. Abbasqulu ağa bu mənbələrdən öz əsərlərində istifadə edirdi. "Gülüstanı-İrəm" əsərində o, Şərq Qafqaz tarixini və ənənələrini əks etdirirdi. Əsərlə tanış olmaq üçün əlyazma çar I Nikolaya təqdim olunmuşdur. İmperator əsəri yüksək qiymətləndirmiş, müəllifi 800 rubl gümüş pul və briyant üzükə mükafatlandırmışdır.

Abbasqulu ağa Bakı xanlarının nəslindən idi, bu möhür A.Bakıxanovun şəxsi möhürüdür. Möhürün içərisində "Allahdan başqa Allah yoxdur, Allahın qulu Abbasqulu" sözləri qeyd olunmuşdur. Möhürün alt hissəsində qara mürəkkəblə yazılmışdır: "1262-ci ildə müqəddəs yerlərə gedərkən bu qiymətli Quran təfsirini əziz və hörmətli dostum Hüseyn bəxş edirdim. Abbasqulu ibn Mirzə Məhəmməd xan Bakıvudən yadigar". Yazılan mətn Əlyazmalar İnstitutunun elmi işçisi Arif Ramazanov tərəfindən oxunmuşdur.

Abbasqulu ağa Bakıxanovun kitabxanasından olan kitablarda isə belə yazılmışdır: "Yaxşı kitab insan ruhu üçün bir bayramdır və bunu da Allah-təala insanlara bəxş etmişdir". Ziyarətə gedərkən Abbasqulu ağa İran ərazisindən keçmişdir və bundan xəbərdar tutan Mirzə Məhəmməd şah Qacar onu öz yanına dəvət edərək təntənəli şəkildə qəbul etmiş və 2-ci dərəcəli Şiir Xurşid ordeni ilə təltif etmişdir. Bu yüksək ordenin şah tərəfindən verilməsi Abbasqulu ağanın şəxsiyyətinə və nicabətinə göstərilən hörmət idi.

● Yaddaş

Bakı küləkləri

Qədim Bakı Xəzər dənizinin qərb sahilində, şimal küləklərinin daim döyünməsi, cənub və qərb tərəfdən hündür çılpaq təpələrə əhatə edilmiş çökəkəldə salınmışdır. Şimal küləkləri (buna xəzri deyirlər) qopduğu zaman öz yolunda Baş Qafqaz silsilə dağlarına toxunur və bütün gücü ilə silsilənin ətrafına yayılır, çılpaq boz təpələrin sinəsindən toztorpağı qoparaq, burula-burula şəhərin üzərinə hücum çəkir.

1826-cı ildə Bakıda olmuş görkəmli səyahətçi Zeynalabdin Şirvani yazır: "Bakını Badkubə də adlandırırlar. Çünki bu yerdə daim küləklər əsir. Bəzən ələ güclü əsir ki, şəhərin böyük tikililərini də xəsarətə uğradır. Buna görə burada evlərin özlünü yonulmuş daşlardan qoyur, hətələri və damları qırıq örtülür". Bakının iqlimi mülayim isti, yarımsəhra və çölgü iqlimi olub yalnız Abşeronu xal küləkləri seçiyəyvidir. "Xəzri" deyilən şimal küləyi yayda havanı sərinləşdirir, qışda isə hədsiz dərəcədə soyudur.

Orta əsrlərdə Bakının məşhur xəzrisi əsdiyi zaman (bu, bəzən heftələr davam edirdi) şəhər küləklərində toznanıdan göz açmaq ol-

neti bölməsində nümayiş olunur. 2008-ci ildə aparılan tədqiqatlar nəticəsində məlum olmuşdur ki, bu möhür A.Bakıxanovun şəxsi möhürüdür. Möhürün içərisində "Allahdan başqa Allah yoxdur, Allahın qulu Abbasqulu" sözləri qeyd olunmuşdur. Möhürün alt hissəsində qara mürəkkəblə yazılmışdır: "1262-ci ildə müqəddəs yerlərə gedərkən bu qiymətli Quran təfsirini əziz və hörmətli dostum Hüseyn bəxş edirdim. Abbasqulu ibn Mirzə Məhəmməd xan Bakıvudən yadigar". Yazılan mətn Əlyazmalar İnstitutunun elmi işçisi Arif Ramazanov tərəfindən oxunmuşdur.

Abbasqulu ağa Bakıxanovun kitabxanasından olan kitablarda isə belə yazılmışdır: "Yaxşı kitab insan ruhu üçün bir bayramdır və bunu da Allah-təala insanlara bəxş etmişdir". Ziyarətə gedərkən Abbasqulu ağa İran ərazisindən keçmişdir və bundan xəbərdar tutan Mirzə Məhəmməd şah Qacar onu öz yanına dəvət edərək təntənəli şəkildə qəbul etmiş və 2-ci dərəcəli Şiir Xurşid ordeni ilə təltif etmişdir. Bu yüksək ordenin şah tərəfindən verilməsi Abbasqulu ağanın şəxsiyyətinə və nicabətinə göstərilən hörmət idi.

Bakıxanov çox maraqlı, tarixi hadisələrlə dolğun və çətin bir həyat yolu keçmişdir. Onun əsərləri Azərbaycan xalqının tarixi və ədəbi xəzinəsinə daxil olmuşdur.

Gülşar ƏLİYEVƏ, "İçərişəhər" Muzey Mərkəzinin müşaviri

Musiqi xadimləri

Azərbaycan musiqi tarixinə adını silinməz hərfli... hək edən sənətkarlar az olmayıb. Belə unudulmaz musiqiçilərdən biri də 80 il öncə dünyaya göz açıb.

mazdim, qelbimdəki bütün nəğmələri çalardım. Lap uşaqlıqdan bu alətə ayrı bir sevgim olub. Sevirdim onu...

Üreyində çalınmamış nəğmələr həddindən artıq çox qalıb. "Bircə çala bilsəydim", arzusu gözündə donub, barmaqları kimi...

Öməkar artist Füzruə İbadova isə sənətkarın xoşrəftar olduğunu xatırladı: "Heç kim onun yanında kədərli ola bilməzdi. Həmişə mənə deyirdi ki, maşın sürəndə gərək yanaqlarına palçıq vurasan. Heç kim sənə baxmasın. Çox zarafatları

Əslən Balaxanı kəndindən olan Vəli Qadimov 1940-cı il yanvarın 12-də Bakının Çəmbəkənd deyilən ərazisi ilə Dağlı məhəlləsinin qovuşduğu məkanda dünyaya göz açmışdı. Orta təhsilini Bakıdakı 69 nömrəli məktəbdə almış, elə uşaq yaşlarından da klarnet çalmağa başlamışdı. 14 yaşında artıq Tibb İşçilərinin Mədəniyyət Evinə Zeynəb Xanlarova ilə birlikdə özəfəliyyət kollektivində iştirak etmiş Vəli Qadimovun 2008-ci ilin avqust ayında səhhəti qəfləten pisləşib və sənətkar iflic

Azərbaycan mədəniyyətinin təbliğində və musiqisinin zənginləşdirilməsində göstərdiyi xidmətləri xalqımızın alqışları, dövlətin isə layiq görüldüyü fəxri adlarla yüksək qiymətləndirilib: 1987-ci ildə o, Azərbaycanın Öməkar, 2000-ci ildə isə respublikanın Xalq artisti fəxri adlarına layiq görüldü.

Mahir klarnet ifaçısı Vəli Qadimovun 2008-ci ilin avqust ayında səhhəti qəfləten pisləşib və sənətkar iflic

atam onların rəhbəri olub. 1991-ci ildə həmin ansambla mən bədi rəhbərlik etməyə başladım və orada Vəli müəllimin böyüklüyünün bir daha şahidi oldum."

Öməkar artist Füzruə İbadova isə sənətkarın xoşrəftar olduğunu xatırladı: "Heç kim onun yanında kədərli ola bilməzdi. Həmişə mənə deyirdi ki, maşın sürəndə gərək yanaqlarına palçıq vurasan. Heç kim sənə baxmasın. Çox zarafatları

Çalınmayan elegiya...

Xalq artisti Vəli Qadimov ömür boyu təkliyini unutduran musiqiyə sığınmışdı

movun bu yolda, deyəsən, tale üzünə gülmüşdü: 1956-cı ildə peşəkar çalğıçı kimi ifasını nəzərə alan məşhur müğənni Sürəyya Qacar onu Müslüm Maqoməyev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının ansamblına dəvət edib.

Sənət yolu uzun və keşməkeşli olub. Vəli Qadimov bu çətin yollarda bədrəməmək üçün həmişə öz üzərində ciddi çalıb, kamil sənətkarların məsləhətlərini dinləyib, onlardan bəhrələnməyi unutmayıb. Məhz sənət sevgisinin bəhrəsi idi ki, 1970-ci ildə o, Baba Salahovun, 1983-cü ildə isə Xalq artisti Zeynəb Xanlarovanın ansamblında aparıcı solist kimi tanınıb.

Dünyaya nəğməli-musiqili səfərlər

Azərbaycan musiqisi onun ifasında da dünyanın bütün qitələrində səslənib və sürəkli alqışlarla qarşılanıb. Sənətkarın yaradıcılıq yoluna nəzər salarkən onun, doğrudan da nəğməli-musiqili səfərlərinin sayının-hesabının olmadığını hiss edirsiniz. O, haralarda olmayıb ki: Rusiya, Baltıqyanı ölkələr, ABŞ, İordaniya, Suriya, Yəmə, Türkiyə, Əlcəzair, Tunis, Hollandiya və s. Azərbaycan musiqisini belə səfərlərində o, solo klarnet ifaçısı kimi layiqincə təqdim edib.

olub. Ömrünün son bir neçə ilini yataqda keçirən, uzun sürən xəstəlikdən sonra, 2009-cu il aprelin 15-də, 68 yaşında dünyasını dəyişib. Azərbaycanın Xalq artisti, Prezident təqaüdüçüsü Vəli Qadimovun ailəsində üç övladı böyüyüb - Fuad, Fərid, Famil.

Xoşbəxt sənətkarlar sırasında

Kamil sənətkarlar ölmülər, yaşatdıqları sənətin ömrü də onlarınkini üstünə yazılır. Vəli Qadimov da belə xoşbəxt sənətkarlar sırasında daim xatırlanıb, yad olunur. Onsu keçirilən 70 illik yubiley tədbirində sənət dostları Vəli Qadimovun həm kamil sənətkar, həm də ali insani keyfiyyətlərə malik şəxsiyyət kimi haqqında ürkədölusu söz açıblar.

Xalq artisti Ağacəbrayıl Abasəliyev deyib ki, Vəli Qadimov Şərqdə əvəzsiz bir musiqiçi idi: "Onunla tanışlığım 1974-cü ildə bizim yaxın qohumların birinin məclisində oldu. Zeynəb Xanlarovanın ansamblında mən bədi rəhbər işləyərkən birgə çalışdıq. İşinə çox məsuliyyətli idi. Arzum budur ki, Azərbaycanada Vəli Qadimov sənəti davam etsin. Onun çox böyük dəyərli sənəti var idi. 1954-cü ildə Zeynəb xanımın ansamblında Vəli Qadimov ilk addımlarını atarkən

var idi. Sənətkarlığına söz ola bilməzdi..."

Klarnet varlığı, həyatı olub

Ömrünün son illərini yataqda keçirən sənətkar sabaha nişan baxsa da, amansız dərd onu ümidsizləşdirdiyi günlərdə ifa edib bilmədiyi musiqilərin həsrətini çəkirdi. Ondan əhvalını soruşduqda kövrək hissələrlə deyib ki, artıq üç ildir ki, özümü çox pis hiss edirəm: "...Sağ tərəfim işləmir. Nə görə, nə danışa bilərəm. Daha dözüməzi isə klarneti əlimə ala bilməməyimdir. Çala bilmirəm, qolum işləmir, nə edəcəyimi bilmirəm. İflic olmuşam, sağ tərəfim tamam tutulub. Vəlini klarnetdən, onu isə Vəlindən ayırmaq olmaz. Mən klarnet üçün doğulmuşam ələ bil. Klarnet mənim bütün varlığım, həyatım, canım-ciyərim və ən sevdimli əvəzimdür. Üç ildir klarneti işlədə bilmirəm, deməli, Vəli Qadimov üç ildir yaşamır. Özümü qanadı qırılmış quş kimi hiss edirəm. Quş qanadsız uça bilmir, mən də klarnetsiz yaşaya bilmirəm."

Sonuncu dəfə klarnetdə ifa etdiyi həvəni da xatırlamayan ustad daxilən buna sarsılırdı: "Dəqiq xatırlamıram. Üç il əvvəl olub bu. Musiqini ifa edəndə birdən dayandım. Həmin vaxt bilsəydim ki, bu, sonuncu ifamdır, klarneti əlimdən yerə qoy-

Klarneti də susdu

Xəstəlik amansız olurmuş. Bunu Vəli Qadimov yataqda keçirdiyi son günlər daha çox hiss edib. Ona görə də bəzən dostlarından da gileyli söz açıb: "Qəlbimdə çox sınımışam. Əvvəlki Vəli Qadimov yoxdur indi. Xasiyyət də çox dəyişib. Səbəbini bilmirəm. Belkə də xəstəlikdir səbəbi. Klarnet həsrətini mən dəyişdirib. Küsmüşəm, hamıdan - özüməndə. Qolumdan da küsmüşəm ki, niyə mənə yarı yolda buraxdı. Həyatımın ən ağır anlarını yaşayıram. Klarneti əlimə alıb, baxa-baxa qalırım. Bir əlimdə tutub ələ baxıram..."

Ustadın son günlərində ağrı-acları özünü ifa edib bilmədiyi bir elgiasıdır. Ona da təəssüflənirdi ki, illər boyu barmaqalarının sığalı ilə min bir məhni ifa edən klarneti də susub. Onu özündən sonra ansamblda sevvə-sevə sözlə ifa edəcək kimsə yoxdur. Onu da deyib ki, əlimdə ixtiyarım olsaydı, heç yanvar ayında doğulmazdım. 1990-cı ildən bu yana doğum günümü unudun, 20 Yanvar faciəsinə elegiya ifa edən Vəli Qadimovun təəssüfləndiyi çox şeylər qalıb, ən əsası da sağ qolunun imkan vermədiyindən, ifa etmədiyi neçə-neçə musiqi...

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU, "Azərbaycan"

Dövlət sərhədini qanunsuz keçmək cəhdlərinin qarşısı alınıb

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) tərəfindən sərhəd təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində əməliyyat-axtarış və sərhəd mühafizə tədbirləri davam etdirilib.

DSX-nin mətbuat mərkəzindən bildirib ki, Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Nəzarətinin əməkdaşlarının sayıqlığı və peşəkərligi nəticəsində son günlərdə 13 halda dövlət sərhədini qanunsuz keçmək cəhdlərinin qarşısı alınıb, 2 şəxsin üzərində narkotik vasitələr aşkarlanıb, 11 şəxsin sənədlərini saxtalaşdırılması halları müəyyən edilib.

Oktemabrın 30-da Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda İstanbul-Bakı reysi ilə gələn İran vətəndaşı 1978-ci il təvəllüdü Ghasemianliakoli Magsoud Normohammadin sənədlərini qismən saxta, Bakı-İstanbul reysi ilə gedən Pakistan vətəndaşı 1998-ci il təvəllüdü Fazl Ullahın təqdim etdiyi pasportda Kubə vizasının tam saxta olması müəyyən edilib.

Yanvarın 3-də Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda İstanbul-Bakı reysi ilə gələn İran vətəndaşı 1991-ci il təvəllüdü Masoumlou Masoudun sənədinin tam saxta olması, "Samur" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsində Rusiyadan

ölkəmizə gələn Özbəkistan vətəndaşları 1996-cı il təvəllüdü Baxramcanov Donu-yerək və 1969-cu il təvəllüdü Cəlalov Axilidin pasportlarının qismən saxtalaşdırılması aşkar olunub.

Yanvarın 4-də Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda İstanbul-Bakı reysi ilə gələn İran vətəndaşı 1991-ci il təvəllüdü Razi Zergani Moayadin Küveytə məxsus pasportunun qismən saxta olması, Moskva-Bakı reysi ilə gələn Ukrayna vətəndaşı 1987-ci il təvəllüdü Salimov Orkhanın sənədinin saxtalaşdırılması müəyyən olunub.

Yanvarın 8-də Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda Tehran-Bakı reysi ilə gələn İran vətəndaşı 1994-cü il təvəllüdü Farghi Alamdari Şayanın pasportunun Masoumlou Masoudun Şengen vizasının, Bakı-Kiyev reysi ilə gedən Pakistan vətəndaşı 1997-ci il təvəllüdü Raza

Hassanın pasportunda Almaniyaya məxsus daimi yaşayış vizasının və İran vətəndaşı 1998-ci il təvəllüdü Jahangiri Farhadın Yunanıstan pasportunun qismən saxta olması, İstanbul-Bakı reysi ilə gələn İran vətəndaşı 1988-ci il təvəllüdü Varmazyar Soheilanın Böyük Britaniya pasportu və ID kartının özgəsinə məxsus olması müəyyən edilib.

Yanvarın 3-də Astara Sərhəd Nəzarət Məntəqəsində İran İslam Respublikasından ölkəmizə gələn İran vətəndaşı 1975-ci il təvəllüdü Feiziabadi Leilanın daxili orqanlarında 53 qram metamfetamin və 91 qram heroin, Azərbaycan vətəndaşı 1969-cu il təvəllüdü Astara sakinə İbadova Zülfiyyə Tərlan qızının üzərindən 177 qram heroin aşkarlanıb.

Saxlanılmış şəxslər barəsində müvafiq tədbirlər həyata keçirilib.

"Azərbaycan"

Qazax və Ağstafa rayonları istiqamətində Ermənistan ordusunun tərxiatları davam edir

Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədinin Qazax və Ağstafa rayonları istiqamətində müdafiə və mühafizəsini həyata keçirən Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Sərhəd Qoşunlarının "Qazax" əlahiddə sərhəd diviziyasının döyüş mövqelərinə qarşı düşmən tərəfinin tərxiatları davam edir.

DSX-nin mətbuat mərkəzindən bildiriblər ki, son günlər ərzində sərhəd döyüş məntəqələrimiz və arxa istiqamətdə hərəkətdə olan hərbi nəqliyyat vasitələrimiz Ermənistanın silahlı qüvvələrinin bölmələri tərəfindən iri çaplı silahlardan və snayper tüfənglərindən günün müxtəlif vaxtlarında dəfələrlə intensiv atəşə tutulub.

Bütün hallarda düşmən tərxiatlarının qarşısı alınıb, sərhəd döyüş məntəqələrimizə qarşı atəşin açıldığı Ermənistan silahlı Qüvvələrinin döyüş mövqeləri cavab atəşi ilə susdurulub.

"Azərbaycan"

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri atəşkəs rejimini 21 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini 21 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Ermənistan Respublikasının Noyemberyan rayonunun Dovex kəndində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Kəmərl kəndində yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyərək, Ağdam rayonunun Tağbəyli, Yusifcanlı, Füzuli rayonunun Kürdlər, Horadiz, Cəbrayıl rayonunun Nüzgar və Mehdi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Tərtər və Ağdam rayonları ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

İran Ukrayna təyyarəsini vurduğunu etiraf etdi

İran "Ukrayna Beynəlxalq Hava Yolları"na məxsus Boeing 737-800 sərnişin təyyarəsini vurduğunu rəsmən etiraf etmişdir. 176 nəfərin həyatına son qoyulmuş faciə "bilməyərdəkdən" baş vermiş və "insan səhvi"nin nəticəsi olmuşdur. Bu barədə islam respublikasının dövlət televiziya-sı İranlı hərbiçilərin bəyanatına istinadən xəbər verir.

Hökumət bir neçə gün ərzində təyyarənin İran raketli ilə vurulduğunu təkidlə təkbiz edirdi. Fəlakətdən dərhal sonra Tehran bəyan etmişdi ki, Ukrayna laynəri mühərrikin alovlanması üzündən qəzaya uğramışdır. Növbəti gün Kanadanın Baş naziri Castin Trüdo xüsusi xidmət orqanlarının məlumatına istinadən təyyarənin raketlə vurulduğunu bildirmişdi. Xatırladaq ki, Tehrandan Kinyeve uçan Boeing 737-800 sərnişin təyyarəsi yanvarın 8-də İran paytaxtından havaya qalxdıqdan iki dəqiqə sonra yerə çirpilmişdir. Təyyarədəki 7 ölkənin 176 vətəndaşı həlak olmuşdur.

Beynəlxalq aləm

BMT Suriyaya humanitar yardımını davam etdirəcək

BMT Təhlükəsizlik Şurasının (TŞ) qəbul etdiyi kompromis qərar BMT-nin Suriyaya humanitar yardım missiyasını səlahiyyətlərini müddətini uzatmağa imkan verir. Bu barədə "Alman dalgası" radiostansiyası xəbər verir.

Humanitar yüklü karvanlar Türkiyə tərəfindən iki sərhəd məntəqəsi vasitəsilə Suriyaya daxil ola biləcək, missiyanın mandatı isə 6 ay müddətə uzadılacaq. Qətnamənin bu variantı TŞ iclasının 11 iştirakçısından dəstək almışdır. Sənədin əleyhinə səs verən ol-

masa da, dörd dövlət - Rusiya, ABŞ, Böyük Britaniya və Çin bitərəf qalmışdır. BMT TŞ-nin qüvvədə olan qətnaməsi 2014-cü ildə qəbul olunmuşdur. O, Suriya hökumətinin icazəsi olmadan humanitar yardım orqanlarına ölkənin dörd sərhəd məntəqəsini (iki Türkiyə, biri İraq, biri İordaniya) keçmək imkanı verir. Beynəlxalq təşkilatlar qiyamçıların nəzarət etdikləri rayonlara humanitar yardımını bu cür çatdırı bilirdi. BMT-nin hesablamalarına görə, 3 milyon nəfərini yardıma ehtiyacı var.

Oman Sultanı vəfat etdi

Oman Sultanı Qabus ben Səid Al Səid 79 yaşında vəfat etmişdir. Yeri KİV-in xəbərinə görə, monarx son illər xərdəng xəstəliyindən əziyyət çəkirdi. Sultanlıqda üçgünlük mətəm elan edilmişdir.

Övladı olmayan monarx varisinin adını açıqlamamışdır. Qanunvericiliyə uyğun olaraq, hakim ailə şurası taxt-tacın yeni sahibi kimi Heysən ben Təriq Al Səidin adını açıqlamışdır. Yeni Sultan bundan əvvəl Mədəniyyət naziri vəzifəsini tuturdu. O, şura üzv-

Avropa Parlamentinin deputatı mandatından məhrum oldu

İspaniya həbsxanasında saxlanılan katalon siyasətçisi Oriol Junkeras Avropa Parlamentinin deputatı mandatından məhrum edilmişdir. Onun səlahiyyətlərini təsdiq edən sənəd yanvarın 3-də qüvvədən düşmüşdür. Bu barədə Avropa Parlamentinin sədri David Sassoli məlumat vermişdir. O, İspaniya hökumətinə Avropa Parlamentində Junkerasın yerini tutacaq yeni deputatın adını açıqlamaq xahişi ilə müraciət etmək niyyətindədir.

Sassoli vətəndaşdır ki, Avropa İttifaqının parlamenti Al-yə üzv ölkələrin məhkəmə orqanlarının yekun qərarlarını mütləq nəzərə almalıdır. Srağagün İspaniya Ali Məhkəməsi Oriol Junkerası azadlığa buraxmaqdan imtina etmişdir. Ali Məhkəmə hesab

edir ki, deputat toxunulmazlığı öten il mayın 26-da Kataloniyadan Avropa Parlamentinin üzvü seçilmiş Junkerasa şamil olunmur, çünki onun barəsində şikayətə yer qoymayan məhkəmə qərarı çıxarılmışdır.

Xatırladaq ki, öten ilin oktyabrında krallığın Ali Məhkəməsi 2017-ci ildə Kataloniyaya İspaniyadan ayırmaq cəhdinə görə 9 katalon siyasətçini 9 ildən 13 ilədək həbs cəzasına məhkum etmişdir. Məhkəmə onları regionun suverenliyi və onun müstəqilliyinin elan olunması haqqında qanunsuz referendum təşkil etməkdə təqsirli bilmişdir. Kataloniya muxtariyyəti başçısının sabiq müavini Oriol Junkeras on uzunmüddətli cəza almışdır.

Ali Məhkəmənin qərarı muxtariyyətin səhərlərində kütləvi etiraz aksiyalarına səbəb olmuşdur. Öten ilin noyabrında Kataloniya parlamenti yenidən müstəqilliyə səs vermişdir.

Hava əsasən yağmursuz keçəcək

Azərbaycanda bu günə gözəlilən hava proqnozuna açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında havanın dəyişən buludlu olacağı, ararib tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir.

Lakin gecə bəzi yerlərdə yağış yağacağı ehtimalı var. Cənub-qərb küləyi əsəcək, gündüz ararib güclənəcək. Havanın temperaturunu Abşeron yarımadasında gecə 2-5°, gündüz 7-11° isti, Bakıda gecə 3-5°, gündüz 8-10° isti olacağı ehtimal edilir. Atmosfer təzyiği normadan yüksək - 769 millimetr civə sütunundan 763 millimetr civə sütununa enəcək. Nisbi rütubət gecə 70-80, gündüz 50-55 faiz təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin axşam bəzi yerlərdə yağış, dağlıq ərazilərdə qar yağacağı proqnozlaşdırılır. Ararib duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə ararib güclənəcək. Havanın temperaturunu gecə 2° şaxtadan 3°-dək isti, gündüz 7-12° isti, dağlarda gecə 3-8° şaxta, gündüz 3° şaxtadan 2°-dək isti olacağı bildirilir.

Gəncə şəhərində, Qazax, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gecəyə doğru bəzi yerlərdə yağın-tılı olacağı gözlənilir. Gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə ararib sürətlənəcək. Havanın temperaturunu gecə 3° şaxtadan 2°-dək isti, gündüz 7-10° isti olacağı ehtimal edilir.

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin axşam bəzi yerlərdə qar yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə ararib güclənəcək. Havanın temperaturunu gecə 1-6°, dağlıq ərazilərdə 8-10° şaxta, gündüz 3-8° isti olacağı proqnozlaşdırılır.

Yuxarı Qarabağ: Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, Daşkəsən, Gədəbəy rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin axşam bəzi yerlərdə qar yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə ararib güclənəcək. Havanın temperaturunu gecə 3-8° şaxta, gündüz 3° şaxtadan 2°-dək isti olacağı bildirilir.

Gəncə şəhərində, Qazax, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gecəyə doğru bəzi yerlərdə yağın-tılı olacağı gözlənilir. Gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə ararib sürətlənəcək. Havanın temperaturunu gecə 3° şaxtadan 2°-dək isti, gündüz 7-10° isti olacağı ehtimal edilir.

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin axşam bəzi yerlərdə qar yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə ararib güclənəcək. Havanın temperaturunu gecə 1-6°, dağlıq ərazilərdə 8-10° şaxta, gündüz 3-8° isti olacağı proqnozlaşdırılır.

Gəncə şəhərində, Qazax, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gecəyə doğru bəzi yerlərdə yağın-tılı olacağı gözlənilir. Gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə ararib sürətlənəcək. Havanın temperaturunu gecə 3° şaxtadan 2°-dək isti, gündüz 7-10° isti olacağı ehtimal edilir.

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin axşam bəzi yerlərdə qar yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə ararib güclənəcək. Havanın temperaturunu gecə 1-6°, dağlıq ərazilərdə 8-10° şaxta, gündüz 3-8° isti olacağı proqnozlaşdırılır.

Publication information including address (AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti), phone numbers, and subscription details (Tiraj 6845, Sifariş 5, Qiyəti 40 qəpik).